

Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

Papur Tystiolaeth ar Gyllideb Ddrafft 2025-26 – Y Prif Grŵp Gwariant (MEG) Addysg

Sesiwn dystiolaeth: 16/01/25 09:30 – 11:00

Mae'r papur hwn yn rhoi gwybodaeth i'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg ar gynigion y Prif Grŵp Gwariant (MEG) Addysg a amlinellir yng Nghyllideb ddrafft 2025-26, a gyhoeddwyd ar 10 Rhagfyr 2024. Mae hefyd yn rhoi diweddariad ar feysydd o ddiddordeb penodol i'r Pwyllgor.

Cynnwys

1. Meysydd Trawsbynciol.....	4
Tryloywder y cyflwyniad o'r gyllideb.....	4
Sylwadau ar Gamau Gweithredu a manylion dyraniadau'r Llinellau Gwariant yn y Gyllideb	6
Blaenoriaethau addysg a blaenoriaethau strategol eraill.....	6
Hawliau plant ac ystyriaethau trawsbynciol eraill.....	9
Costau deddfwriaeth	9
Effaith pandemig COVID-19.....	10
Effaith pwysau costau byw ar ddarparu gwasanaethau addysg.....	11
Monitro cyllidebau a'r cyd-destun ariannol presennol	11
2. Meysydd penodol.....	13
Cyllid ar gyfer cyllidebau ysgolion.....	13
Cyllid ar gyfer gwella ysgolion a chodi safonau	14
Costau byw a lleihau effaith amddifadedd ar ddeilliannau addysgol.....	16
Y gweithlu addysg.....	19
Diwygio'r Cwricwlwm.....	23
Iechyd emosiynol ac iechyd meddwl plant a phobl ifanc	24
Absenoldeb disgyblion.....	25
Chwaraeon a gweithgarwch corfforol	25
Cymorth ar gyfer dysgwyr o Leiafrifoedd Ethnig a dysgwyr sy'n Sipsiwn, Roma neu Deithwyr.....	26
Anghenion Dysgu Ychwanegol.....	27
Estyn	28
Cymwysterau	29
Cymraeg mewn Addysg.....	29
Addysg blynnyddoedd cynnar a gofal plant.....	32
Gwaith ieuenctid	33
Dysgu ar gyfer Troseddwyr	34

Addysg bellach, chweched dosbarth a dysgu oedolion yn y gymuned	34
Cymorth ariannol i fyfyrwyr addysg uwch ac ôl-16.....	35
Darpariaeth addysg ôl-16 arall	37
Y Warrant i Bobl Ifanc.....	37
Cyllid cyfalaf ar gyfer seilwaith ysgolion a cholegau	38
Cyllid cyfalaf ar gyfer gofal plant	39
Cyllid cyfalaf ar gyfer y fenter Ysgolion Bro.....	40
3. Crynodeb.....	41
4. Atodiadau	42
ATODIAD A – Dadansoddiad o'r MEG Addysg yn ôl Camau Gweithredu a Llinellau Gwariant yn y Gyllideb ar gyfer 2023-24, 2024-25 a 2025-26	42
Atodiad B – Dyraniadau refeniw'r MEG Addysg ar gyfer 2025-26	51
Atodiad C – Dyraniadau'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol 2024-25 yn ôl elfen ac awdurdod lleol	52
Atodiad D – Dyraniadau Prydau Ysgol am Ddim i holl blant Ysgolion Cynradd 2024-25 yn ôl awdurdod lleol.....	53

1. Meysydd Trawsbynciol

Tryloywder y cyflwyniad o'r gyllideb

Mae'r tabl isod yn rhoi trosolwg o gynlluniau'r MEG Addysg yng Nghyllideb ddrafft 2025-26 ar 10 Rhagfyr. Mae'n cadarnhau cynnydd o £83.5m (4.9%) mewn adnoddau cyllidol (refeniw) ac £28m (8.1%) mewn cyfalaf cyffredinol a gostyngiad o £13.3m (4.8%) mewn adnoddau anghyllidol (nad ydynt yn arian parod) ac £1.7m mewn Cyfalaf Trafodiadau Ariannol o gymharu â llinell sylfaen ddiwygiedig 2025-26.

MEG Addysg	Cynlluniau fel y'u nodwyd yng Nghyllideb Derfynol 2024-25 a Ailddatganwyd ym mis Medi 2024	Addasiadau i'r Llinell Sylfaen	Llinell Sylfaen Ddiwygiedig	Dyraniadau Ychwanegol	Newidiadau Eraill	Cyllideb Ddrafft (Rhagfyr 2024)
£000oedd						
Adnoddau anghyllidol (refeniw)	1,697,506	18,665	1,716,171	83,560	-50	1,799,681
Adnoddau anghyllidol (nad ydynt yn arian parod)	518,507	-237,569	280,938	3,131	-16,475	267,594
Cyfanswm yr Adnoddau	2,216,013	-218,904	1,997,109	86,691	-16,525	2,067,275
Cyfalaf	346,500	0	346,500	28,000	0	374,500
Cyfalaf – Trafodiadau Ariannol	2,102	-2,102	0	0	-1,701	-1,701
Cyfanswm Cyfalaf	348,602	-2,102	346,500	28,000	-1,701	372,799
Cyfanswm yr Adnoddau a'r Cyfalaf	2,564,615	-221,006	2,343,609	114,691	-18,226	2,440,074
AME Adnoddau	6,584	-	6,584	-	-107,426	-100,842
AME Cyfalaf	1,285,227	-	1,285,227	-	67,936	1,353,163
Cyfanswm yr AME	1,291,811	0	1,291,811	0	-39,490	1,252,321
Cyfanswm – MEG Addysg	3,856,426	-221,006	3,635,420	114,691	-57,716	3,692,395

Y llinell sylfaen a ddefnyddiwyd ar gyfer Cyllideb Ddrafft 2025-26 yw Cyllideb Derfynol 2024-25 (a ailddatganwyd ym mis Mis 2024) wedi'i haddasu yn ôl addasiadau cylchol i'r llinell sylfaen ar gyfer 2024-25 i gefnogi dyfarniad cyflog y sector cyhoeddus 2024-25 a chynnydd mewn cyfraniadau pensiwn o fis Ebrill 2024 oherwydd newid yn y gyfradd a elwir yn Gyfraniadau Blwydd-dal wedi'u Haddasu ar gyfer Profiad y Gorffennol (SCAPE). Mae addasiadau pellach i'r llinell sylfaen sy'n gysylltiedig â chyllideb darpariaeth nad yw'n arian parod ar gyfer benthyciadau i fyfyrwyr yng Nghyllideb Atodol Gyntaf 2024-25 a chyllid anghylchol ar gyfer Cyfalaf Trafodiadau Ariannol. Ceir dadansoddiad o'r addasiadau i'r llinell sylfaen yn y crynodeb o'r MEG Addysg yn [Atodiad A](#).

Adnoddau anghyllidol, refeniw«

Dyrennir refeniw cylchol ychwanegol gwerth £73m i'r MEG Addysg yn 2025-26. Mae dyraniadau anghylchol pellach o £10.6m wedi'u dyrannu, gan gynnwys £3.7m sydd wedi'i glustnodi ar gyfer iawndal TAW ar leoliadau arbenigol ôl-16 mewn colegau arbennig preifat a fydd yn atebol i dalu TAW o 20% o 1 Ionawr 2025 a £6.9m i ariannu'r taliadau gwasanaeth blynyddol ar gyfer prosiectau Model Buddsoddi Cydfuddiannol Addysg.

Yn unol â chais y Pwyllgor, rhoddir crynodeb o ddyraniadau o gronfeydd wrth gefn canolog yn Atodiad B.

Adnoddau anghyllidol, nad ydynt yn arian parod«

Mae a wnelo'r gostyngiad o £13.3m yn y gyllideb nad yw'n arian parod ar gyfer y MEG Addysg â'r £15.6m ar gyfer Benthyciadau i Fyfirwyr a ddychwelwyd i gronfeydd wrth gefn, sy'n adlewyrchu rhagolygon diweddaraf y Swyddfa Cyfrifoldeb Cyllidebol a'r effaith ar y tâl Cyllidebu a Chyfrifyddu Adnoddau ar gyfer y gost amcangyfrifedig i ariannu'r system cyllid myfirwyr.

Heb gynnwys y trosglwyddiad hwn, mae trosglwyddiad net gwerth £2.3m i mewn o gronfeydd wrth gefn, sy'n adlewyrchu rhagolygon ar gyfer costau dibrisiant ac amorteiddio gan gyrff a noddir a'r costau sy'n gysylltiedig ag ailddosbarthu cyllidebau sy'n gysylltiedig â'r safon gyfrifyddu ar gyfer prydlesi (IFRS16) a fabwysiadwyd o 1 Ebrill 2022. Hyd yma, mae'r trosglwyddiadau hyn wedi'u ffurfioli fel rhan o gyllideb atodol.

Cyfalaf

Rydym yn buddsoddi £28m ychwanegol o gyfalaf yn y MEG Addysg yn 2025-26, y bydd y mwyafrif ohono (£27.6m) yn parhau i ariannu ein Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy lwyddiannus i ysgolion a cholegau. Dyrennir £0.4m pellach i ariannu gofynion cyfalaf Medr, sef y Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil.

Nid oes unrhyw ddyraniadau trafodiadau ariannol yn y gyllideb hon ar gyfer y MEG Addysg ac mae'r gostyngiad o £1.7m yn adlewyrchu'r proffiliau ad-dalu y cytunwyd arnynt mewn perthynas â benthyciadau a roddwyd mewn blynyddoedd blaenorol o dan y Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy.

Gwariant a Reolir yn Flynyddol, AME«

Mae a wnelo'r gyllideb hon â benthyciadau i fyfirwyr, sy'n seiliedig ar alw ac yn sensitif i gyfraddau llog a ffactorau macro-economaidd eraill. Cytunir ar y gyllideb hon â'r Trysorlys bob blwyddyn ac mae ffigurau'r AME ddrafft yn adlewyrchu'r rhagolygon a gyflwynwyd i'r Swyddfa Cyfrifoldeb Cyllidebol ym mis Medi 2024.

Sylwadau ar Gamau Gweithredu a manylion dyraniadau'r Llinellau Gwariant yn y Gyllideb

Ceir dadansoddiad o'r MEG Addysg yn ôl Cam Gweithredu a Llinell Wariant yn y Gyllideb yn **Atodiad A**. Yn unol â chais y Pwyllgor, mae'r dadansoddiad hwn yn rhoi manylion ar ddyraniadau ar gyfer Cyllideb Derfynol 2024-25, Cyllideb Atodol Gyntaf 2024-25, alldro a ragwelir 2024-25 (cyfnod 6) ac alldro terfynol 2023-24. Fel y nodwyd, mae'r crynodeb hefyd yn cynnwys y newidiadau i'r llinell sylfaen a'r gyllideb at ddibenion cymharu.

Nid oes sylwadau ar wahân yn ôl Cam Gweithredu wedi'u darparu eleni am fod y newidiadau allweddol o 2024-25 yn cael eu hadlewyrchu yn **Atodiad A** ac **Atodiad B**, ynghyd â sylwadau ar y newidiadau a adlewyrchir yn adrannau 'trawsbynciol' a 'meysydd penodol' y papur hwn. Rydym yn fwy na pharod i ddarparu sylwadau i'r Pwyllgor yn ddiweddarach os bydd eu hangen o hyd.

Blaenoriaethau addysg a blaenoriaethau strategol eraill

Mae ein penderfyniadau cyllido yn y gyllideb ddrafft hon yn seiliedig ar flaenoriaethau'r Llywodraeth. Mae eglurder ynghylch y ffordd rydym yn defnyddio ein hadnoddau'n effeithiol yn ganolog i gyflawni ein blaenoriaethau. Mae ein blaenoriaethau ar gyfer Addysg yn glir: gwella cyrhaeddiad er mwyn codi safonau yn ein hysgolion a'n colegau a chynyddu lefelau presenoldeb fel ffordd o wella cyrhaeddiad i bob plentyn a pherson ifanc. Mae diwygio'r cwricwlwm ac ADY yn parhau'n ganolog i hyn. Er mwyn cefnogi ein blaenoriaethau rydym wedi blaenoriaethu cyllid ar gyfer 2025-26 yn y gyllideb hon:

- Dyrennir **£7m** ychwanegol i gefnogi presenoldeb mewn ysgolion er mwyn galluogi pecyn o ymyriadau y bwriedir iddynt fynd i'r afael â dadrithiad, ymgysylltu â theuluoedd a helpu dysgwyr i fynyachu addysg. Mae hyn yn cynnwys £6m i gynyddu cyllid i awdurdodau lleol drwy'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol, er mwyn cynyddu nifer y Swyddogion Ymgysylltu â Theuluoedd, darparu cyllid i Ysgolion Bro ac ariannu gweithgareddau cyfoethogi ac ymgysylltu ychwanegol. Caiff £1m arall ei ddarparu er mwyn ehangu Rhaglen Gwella Gwyliau'r Haf yn unol â'r ymrwymiad yn ein Rhaglen Lywodraethu, gyda'r rhaglen bellach yn werth £5.8 miliwn y flwyddyn nesaf. Mae hyn yn tanlinellu'r ymrwymiad i gynyddu cyfraddau presenoldeb i'r lefelau roeddent arnynt cyn y pandemig o leiaf.
- Llythrennedd a rhifedd yw sylfeini dysgu ac rydym yn buddsoddi **£10m** ychwanegol i gefnogi dysgu a chyrhaeddiad yn y meysydd hyn. Bydd hyn yn darparu cyllid hanfodol ar gyfer rhaglenni cymorth cenedlaethol er mwyn gwella addysgu mewn llythrennedd a rhifedd, gan gynnwys cymorth ffoneg, ynghyd ag ymyriadau penodol ac wedi'u targedu i gefnogi dysgwyr sy'n cael

anawsterau gyda llythrennedd a rhifedd. Mae hyn yn cydnabod pwysigrwydd dysgu proffesiynol cyson o ansawdd uchel i godi safonau i bob plentyn. Bydd hefyd yn cynnwys cyllido mentrau y bwriedir iddynt gynyddu cwrpas ac ansawdd gwybodaeth sydd ar gael yn genedlaethol am gyrhaeddiad dysgwyr. O'r pecyn hwn o gymorth ychwanegol, caiff £2.5m ei ddyrannu i awdurdodau lleol drwy'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol er mwyn cynyddu eu capasiti i gefnogi ysgolion yn lleol ac ymgorffori dulliau gweithredu a gyflwynir drwy'r rhaglenni cenedlaethol.

- Bydd **£14.3m** ychwanegol yn helpu i ariannu darpariaeth Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY), gan gynnwys £10m drwy elfen diwygio'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol, £2m i sicrhau cysondeb cenedlaethol ac uwchsgilio'r gweithlu drwy gyfleoedd dysgu proffesiynol cenedlaethol a £2.3m i gefnogi dysgwyr mewn lleoliadau ôl-16 arbenigol annibynnol.
- Cynnydd mewn cyllid ar gyfer safonau ysgol er mwyn helpu i gadw staff addysgu ac aelodau eraill o staff ysgolion gyda **£7.8m** ychwanegol drwy elfen Safonau Ysgolion y Grant Addysg Awdurdodau Lleol.
- Ar gyfer addysg drydyddol, dyrennir **£31.6m** ychwanegol, gan gynnwys £29.2m ychwanegol drwy Medr i ariannu cynnydd rhagamcanol mewn addysg ôl-16 a sicrhau parhad cydraddoldeb cyflog rhwng ysgolion a cholegau, er mwyn cynnal y safonau a'r ansawdd dysgu uchaf ble bynnag mae dysgwyr yn ymgymryd â'u haddysg ôl-16. Bydd yn cefnogi'r gwaith o ddatblygu cymorth llesiant ac iechyd meddwl mewn addysg bellach ac addysg uwch ymhellach, er mwyn sicrhau bod dysgwyr yn cael y cymorth gorau posibl i aros mewn addysg.
- Mae **£1.6m** ychwanegol yn cael ei fuddsoddi er mwyn cefnogi rhaglen genedlaethol Hwb, gan sicrhau bod adnoddau a gwasanaethau digidol priodol ar gael i bob dysgwr ac ymarferydd mewn ysgolion a gynhelir.
- Bydd y cyfalaf ychwanegol gwerth **£28m** yn ein hystad addysgol yn helpu i gynnal safonau drwy ddarparu amgylchedd sy'n annog lefelau uwch o bresenoldeb a chyrraeddiad a chefnogi cymunedau ledled Cymru.

Mae'r cyllid ychwanegol yn 2025-26 yn adeiladu ar y cyllid ychwanegol a ddyrannwyd yn 2024-25 i gefnogi ein blaenoriaethau ym maes Addysg.

Rydym wedi clywed yn rheolaidd gan athrawon a staff ysgolion. Bydd ein **blaenoriaethau gwella i'r sector cyfan** wrth wraidd y gwelliannau yr hoffai pob un ohonom eu gweld ac sy'n cael eu cefnogi gan y gyllideb hon. Bydd y set glir hon o

flaenoriaethau yn ein helpu i reoli llwyth gwaith, blaenoriaethu anoddau a chanolbwyntio ein hymdrechion ar y cyd ar alluogi gwelliannau gwirioneddol i bobl ifanc.

Mae'r cynigion cyllidebol hyn yn adlewyrchu fy ymrwymiad parhaus i ddiogelu a blaenoriaethu buddsoddiad sy'n cefnogi mesurau ataliol cymaint â phosibl. Yn ogystal ag ystyried y ffordd orau o ateb y galw presennol am wasanaethau mae'r penderfyniadau ynghylch gwariant hefyd wedi canolbwyntio ar gefnogi ymyriadau a all atal problemau rhag codi yn y dyfodol. Mae'r dull ataliol hwn yn rhan bwysig o'n gwaith cynllunio ar gyfer gwasanaethau cyhoeddus, nawr ac yn y dyfodol.

Rydym yn cydnabod y pwysau sylweddol ar ysgolion ac awdurdodau ac yn gwerthfawrogi ymdrechion mawr y gweithlu ysgolion wrth iddynt barhau i weithredu o dan amgylchiadau mor heriol. Fel rhan o'r paratodau cyllidebol, mae Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid a'r Gymraeg a minnau, ochr yn ochr â chydweithwyr yn y Cabinet, wedi trafod lefel yr adnoddau i gefnogi addysg, gan gynnwys cyllid rheng flaen i ysgolion. Er mwyn diogelu cyllid craidd i ysgolion cymaint â phosibl, rydym wedi parhau i flaenoriaethu cyllid drwy gynnydd o £253m (4.3%) i'r setliad Llywodraeth Leol yn 2025-26. Mae hyn yn cydnabod y pwyntiau pwerus y mae awdurdodau lleol partner a'n hysgolion wedi'u gwneud ynglŷn â phwysau i gyflawni'r cyfrifoldeb statudol am ADY a darpariaeth addysg ehangach.

Mae'r cyllid ychwanegol a fuddsoddwyd yn parhau i gefnogi'r Rhaglen Lywodraethu ac rydym yn parhau â'n hymrwymiad i leihau'r baich gweinyddol ar awdurdodau lleol, er mwyn eu galluogi i ganolbwyntio ar eu gwaith hollbwysig wrth ddarparu gwasanaethau. Gwnaeth ein dull newydd o ymdrin â grantiau symleiddio cyllid i awdurdodau lleol ac ysgolion yn unol â chenhadaeth ein cenedl i sicrhau safonau a dyheadau uchel i bawb. Bydd y grant hwn yn parhau ym mlwyddyn ariannol 2025-26, gan sicrhau bod gan awdurdodau lleol lai o waith i'w wneud o ran gweinyddu grantiau ac, ar yr un pryd, gwella tryloywder a rhoi hyblygrwydd i gyflawni blaenoriaethau. Wrth gefnogi ysgolion ac awdurdodau lleol, rydym wedi cynyddu'r cyllid ychwanegol rydym yn ei ddarparu drwy'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol 5.5% o gymharu â 2024-25.

Drwy'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol rydym wedi diogelu cyllid ar gyfer y Grant Datblygu Disgyblion (PDG) sy'n ariannu ysgolion i gefnogi'r dysgwyr mwyaf agored i niwed yn economaidd, drwy elfen Tegwch y Grant Addysg Awdurdodau Lleol. Rydym hefyd yn cynnal y gyllideb o £93.5m i ariannu'r gwaith o ddarparu Prydau Ysgol am Ddim i holl blant Ysgolion Cynradd, gan sicrhau y bydd pob dysgwr ysgol gynradd yn parhau i gael prydau ysgol am ddim.

Rydym yn cyflwyno rhaglen cymorth grant newydd ar gyfer y Cwricwlwm i Gymru er mwyn rhoi cymorth penodol i ysgolion a lleoliadau o fis Ebrill 2025. Mae'r dull strategol newydd hwn o ymdrin â chymorth cwricwlaidd a ariennir gan grant yn blaenoriaethu cyllid ehangach (nad yw'n Grant Addysg Awdurdodau Lleol) ar gyfer ymrwymadau yn y Rhaglen Lywodraethu, megis ein cwricwlwm gweddnewidiol, y gwasanaeth cerddoriaeth cenedlaethol a chynyddu cyfleoedd i ddysgu ieithoedd rhyngwladol, yn ogystal â chefnogi blaenoriaethau ar gyfer llythrennedd a rhifedd.

Mewn addysg drydyddol, bydd £1.5m ychwanegol yn helpu i gynyddu ac ehangu cyfranogiad mewn addysg ôl-16, gan gynnwys ehangu mynediad i raglen Seren er mwyn helpu dysgwyr difreintiedig i ymgymryd ag astudiaethau uwch. Bydd swm rhagamcanol o £2.9m (y mae £0.9m ohono yn ddyraniad ychwanegol i'r gyllideb cymorth i fyfyrwyr) yn cefnogi cynnydd yn y trothwyon incwm aelwydydd ar gyfer y Lwfans Cynhaliaeth Addysg o flwyddyn academaidd 2025/26 ymlaen.

Hawliau plant ac ystyriaethau trawsbynciol eraill

Asesiad o'r Effaith ar Hawliau Plant

Cynhelir asesiadau effaith manwl, gan gynnwys Asesiad o'r Effaith ar Hawliau Plant, fel rhan o'n gwaith parhaus i ddatblygu ac adolygu polisiau. Mae Asesiad Effaith Integredig Strategol yn un o gyfres o ddogfennau a gyhoeddir fel rhan o'r Gyllideb ddrafft ac mae'n hanfodol i nodi tueddiadau allweddol ac effeithiau strategol a chyfunol ar lefel portffolio, ar draws amrywiaeth o feysydd, gan gynnwys rhoi ystyriaeth ddyledus i'r gofynion statudol.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, Cymru 9782

Mae pob Ysgrifennydd Cabinet yn ymrwymedig i ddefnyddio Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) i wella'r ffordd rydym yn gwneud penderfyniadau ynghylch llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Ein nod yw sicrhau ein bod yn adlewyrchu egwyddor datblygu cynaliadwy a bwriedir i'n cynlluniau gwario sicrhau cydbwysedd rhwng blaenoriaethau byrdymor a blaenoriaethau hirdymor. Rydym yn cydnabod bod angen inni gydweithio â'n partneriaid a defnyddio ein hadnoddau cyfunol yn effeithiol i gynllunio ar gyfer y dewisiadau anodd sydd i ddod.

Costau deddfwriaeth

Manylion y dyraniadau yng nghyllideb 979293 ar gyfer rhoi deddfwriaeth sylfaenol ar waith—

Caiff hyd at £0.345m ei gyllidebu yn y Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer Polisi Addysg Drydyddol a Gweithredu yn 2025-26 er mwyn ariannu costau gweithredu Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022, sy'n ymwneud yn bennaf â

datblygiad parhaus is-ddeddfwriaeth. Ceir rhagor o fanylion am Medr yn yr adran ar Gymorth ariannol i fyfyrwyr Addysg Uwch ac ôl-16.

Mae'r costau sy'n gysylltiedig â rhoi Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 ar waith wedi'u nodi yn yr adran ar ddiwygio'r cwricwlwm.

Mae'r costau sy'n gysylltiedig â rhoi Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 ar waith yn 2025-26 wedi'u nodi yn adran ar ADY.

Gwybodaeth am effaith ariannol unrhyw ddeddfwriaeth berthnasol gan Senedd y DU-

Ni wyddom am unrhyw ddeddfwriaeth gan Senedd y DU a all effeithio ar ein cyllideb ar gyfer 2025-26. Fodd bynnag, rydym yn parhau i fonitro Rhaglen Ddeddfwriaethol Llywodraeth y DU a byddwn yn rhoi'r wybodaeth i'r Senedd lle bo angen.

Goblygiadau ariannol unrhyw is-ddeddfwriaeth berthnasol yn 979 293-

Bydd y gyllideb yn parhau i ystyried is-ddeddfwriaeth yn 2025-26. Mae asesu costau rhoi deddfwriaeth ar waith a'r effaith ar y rheini mae'n effeithio arnynt yn hanfodol er mwyn sicrhau y dilynir egwyddorion "Cyfraith Dda". Mae rheoliadau drafft yn destun asesiad cadarn o gostau a buddiannau, a gynhelir drwy ymgynghori ac ymgysylltu â'n rhanddeiliaid, wrth ddatblygu'r Aseidiadau Effaith Rheoleiddiol. Diben hyn yw sicrhau bod ein penderfyniadau'n cael eu llywio gan y bobl y byddant yn effeithio arnynt.

Effaith pandemig COVID-19

Gwybodaeth am unrhyw ddarpariaeth sy'n weddill yn y MEG Addysg yn 979 192 a 979 293 ar gyfer ymdrin ag effaith y pandemig ac adfer ar ei ôl[er enghraifft a yw'r rhaglen)Recriwtio(Adfer a Chodi Safonau yn parhau yn 979 293-

Fel y'i hamlinellwyd i'r Pwyllgor y llynedd, bwriadwyd i gyllid ar gyfer y rhaglen Recriwtio, Adfer a Chodi Safonau bara am gyfnod penodol. Fodd bynnag, gan gydnabod bod effeithiau pellgyrhaeddol pandemig COVID-19 yn bodoli o hyd, cyfunwyd cyllid gwerth £28.5m ar gyfer y Rhaglen Recriwtio, Adfer a Chodi Safonau yn elfen Safonau Ysgolion y Grant Addysg Awdurdodau Lleol o 2024-25, ynghyd â chynnydd pellach o £10.9m i'r grant cyffredinol. Er nad yw'r Rhaglen Recriwtio, Adfer a Chodi Safonau ffurfiol yn bodoli mwyach, cynhelir y cyllid a drosglwyddwyd i'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol ar gyfer 2025-26 ynghyd â chynnydd pellach o £7.8m ar gyfer yr elfen Safonau Ysgolion er mwyn darparu cymorth pellach i ysgolion yn ystod y cyfnod heriol hwn.

Byddwn yn dyrannu ychydig o dan £0.2m o'r Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer Datblygu a Chefnogi Athrawon yn 2025-26 er mwyn parhau i ariannu ymchwilwyr i arwain astudiaeth hirdymor a fydd yn olrhain effeithiau pandemig COVID-19 yn y

byrdymor, y tymor canolig a'r hirdymor. Bydd yr astudiaeth hon yn nodi effeithiau presennol, a rhai sy'n dod i'r amlwg, ar ddeilliannau dysgu a chanlyniadau llesiant plant a phobl ifanc a bydd yn ei gwneud yn bosibl i unrhyw ymyriadau lliniaru gael eu monitro a'u hasesu'n effeithiol.

Effaith pwysau costau byw ar ddarparu gwasanaethau addysg

Fel pob gwasanaeth sy'n cael ei ariannu'n gyhoeddus, mae ysgolion, colegau, prifysgolion a darparwyr hyfforddiant yn parhau i weithredu o dan gyfyngiadau cost sylweddol, yn arbennig mewn perthynas â chyflogau, ynni a nwyddau traul. Nid oes unrhyw atebion hawdd i ddarparu ar gyfer y costau cynyddol hyn yn y setliad cyllidebol presennol, yn enwedig ar gyfer darparwyr addysg sydd wedi wynebu gostyngiad sylweddol mewn ffynonellau incwm anllywodraethol (megis prifysgolion). Bydd angen i ddarparwyr ddod o hyd i ffyrdd o weithredu'n effeithlon ac â meintiau elw llai, er mwyn sicrhau'r gwerth gorau am arian cyhoeddus. Rydym yn cydnabod effaith y pwysau hyn ac yn parhau i ymgysylltu'n agos â'n rhanddeiliaid ynghylch y materion hyn.

Yn ystod y Cynllun Cyllid Seilwaith 3 Blynedd presennol, bydd mwy nag £1bn o gyfalaf wedi'i fuddsoddi mewn adeiladau ysgolion a cholegau drwy'r Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy. Mae'r buddsoddiad hwn yn helpu ysgolion a cholegau i wella adeiladau o ansawdd gwael neu godi adeiladau newydd yn eu lle i safon carbon sero net y Rhaglen, gan ddarparu mwy o amgylcheddau dysgu sy'n effeithlon o ran ynni ledled Cymru a, thrwy hynny, leihau costau refeniw.

Monitro cyllidebau a'r cyd-destun ariannol presennol

Gwybodaeth am y prosesau sydd ar waith ar gyfer monitro cyllidebau o fewn y MEG Addysg drwy gydol y 4 wyddyn—

Mae rheolaeth ariannol ofalus yn hanfodol o ystyried y pwysau ariannol a wynebir gan wasanaethau cyhoeddus. Parheir i fonitro a herio'r holl gyllidebau'n fisol yn ystod 2024-25, er mwyn ystyried y rhagolygon diweddaraf a throsglwyddiadau mewn cyllidebau yn ôl yr angen a sicrhau alldro cytbwys erbyn diwedd y flwyddyn. Rwy'n cael diweddariadau ariannol ar y rhagolygon ar gyfer y MEG Addysg er mwyn sicrhau bod cyllidebau yn parhau ar y trywydd cywir i gyflawni blaenoriaethau.

Manylion unrhyw newidiadau i MEG Addysg 979 179 2a ddisgwylir eisoes yn yr Ail Gyllideb Atodol—

Mae'r addasiadau i'r llinell sylfaen ar gyfer 2025-26 er mwyn ariannu dyfarniad cyflog y sector cyhoeddus 2024-25 a chynnydd mewn cyfraniadau pensiwn (oherwydd SCAPE) o fis Ebrill 2024 yn adlewyrchu'r newidiadau a ddisgwylir eisoes yn yr Ail Gyllideb Atodol. Mae hyn yn cynnwys cyllid i ariannu dyfarniad cyflog

athrawon 2024/25 a sicrhau cydraddoldeb cyflog ar gyfer addysg ôl-16. Cytunwyd ar £5m arall o gyfalaf er mwyn ariannu'r Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy, sy'n dilyn y gostyngiad mewn cyfalaf o £10m fel rhan o gyllideb y flwyddyn ddiwethaf.

Caiff y cyllid ychwanegol yn 2024-25 i gefnogi ein blaenoriaethau ym maes Addysg eu ffurfioli hefyd drwy broses y gyllideb atodol.

Goblygiadau Cyllideb Llywodraeth y DU ar 07 Hydref 2024 i'r MEG Addysg

Darparodd Cyllideb Llywodraeth y DU ar 30 Hydref fuddsoddiad ar gyfer Cymru a oedd i'w groesawu'n fawr, gyda setliad sydd £1.7bn yn fwy na'n setliad yn 2024-25 a 2025-26. Mae hyn yn cynnwys adnodd ychwanegol gwerth £774m (a fydd yn cynnwys cytundebau cyflog y sector cyhoeddus) a chyfalaf gwerth £49m yn 2024-25 a chynnydd pellach o £695m mewn adnoddau ac o £235m mewn cyfalaf yn 2025-26. Er bod y newidiadau i gyllid yn Lloegr ar raglenni sydd wedi'u datganoli yng Nghymru yn arwain at newidiadau i'n grant bloc drwy fformiwla Barnett, mater i Weinidogion Cymru yw penderfynu sut i ddyrannu cyllid yn unol â'r blaenoriaethau i Gymru. Yn y gyllideb hon, mae'r cyllid ychwanegol drwy Gyllideb y DU wedi ariannu buddsoddiad ychwanegol ym mlaenoriaethau Llywodraeth Cymru.

Ar gyfer Addysg, mae'r cyllid hwn wedi darparu cymorth ychwanegol yn 2024-25 ar gyfer cyflog a phensiynau athrawon, gan sicrhau cydraddoldeb i golegau, ynghyd â chynnydd ategol mewn cyflog a phensiynau i'n Cyrff Hyd Braich. Mae hefyd wedi darparu cyllid ychwanegol yn ystod y flwyddyn i gefnogi ein blaenoriaethau. Yn 2025-26 mae cyllid wedi ariannu'r cynnydd o £73m mewn refeniw a'r cynnydd o £28m mewn cyfalaf i'r MEG. Fel y nodwyd, yn ogystal â chyllid drwy'r gyllideb Addysg, bydd y cynnydd yn y setliad Llywodraeth Leol hefyd yn darparu cymorth ychwanegol i ysgolion, gan gefnogi darpariaeth addysg ehangach.

2. Meysydd penodol

Mae'r adran hon yn rhoi diweddariad ar feysydd penodol ar gais y Pwyllgor.

Cyllid ar gyfer cyllidebau ysgolion

Esboniad o'r ffordd y mae Llywodraeth Cymru wedi blaenoriaethu cyllid ar gyfer ysgolion yng Nghyllideb Ddrafft 979 29 3, yn y MEG Tai a Llywodraeth Leol a'r MEG Addysg ac wedi ystyried adolygiad Sibieta o wariant ysgolion wrth bennu'r gyllideb hon—

Y brif ffynhonnell cyllid a ddarperir gan Lywodraeth Cymru i ysgolion yw'r cyllid a roddir i awdurdodau lleol drwy'r setliad Llywodraeth Leol. Fel y nodwyd, rydym wedi darparu cynnydd o £253m neu 4.3% drwy'r setliad heb ei neilltuo 2025-26.

Ers i'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol wedi'i symleiddio gael ei gyflwyno ym mis Ebrill 2024, rydym wedi gweithio'n agos gyda phartneriaid ar fecanweithiau cyllido newydd. Ar hyn o bryd, rydym wrthi'n Ymgysylltu â rhanddeiliaid er mwyn adolygu'r effaith yn y sector.

Ar gyfer 2025-26, caiff ychydig o dan £400m ei fuddsoddi drwy'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol, sef cynnydd o 5.5% o gymharu â 2024-25. Mae ein cynlluniau sy'n seiliedig ar alw yn parhau i fod y tu hwnt i hyn, am fod hawliadau penodol ar alw gwirioneddol yn angenrheidiol at ddibenion talu; mae'r cynlluniau hyn yn cynnwys cyllid ar gyfer Prydau Ysgol am Ddim i Holl Blant Ysgolion Cynradd, Hanfodion Ysgol a Lleoliadau Arbenigol Ôl-16.

Pwysleisiodd yr *Adolygiad o Wariant Ysgolion yng Nghymru* gymhlethdod diangen ein system, ac mae symleiddio ein grantiau wedi gwneud tipyn i leihau cymhlethdod a sicrhau tryloywder cyllid ar gyfer ysgolion yng Nghymru.

Diweddariad ar yr adolygiad y mae Llywodraeth Cymru yn ei gynnal o gyllid ysgolion prif ffrwd awdurdodau lleol [a diwygiadau posibl i Reoliadau Ariannu Ysgolion, Cymru] 9787 —

Mae cynnydd yn parhau i gael ei wneud yn erbyn argymhellion yr Adolygiad o Gyllido Ysgolion. Rydym wedi bod yn ystyried diwygiadau arfaethedig i'r rheoliadau cyllido ysgolion, ac fel rhan o hyn rydym wedi adolygu fformiwlâu cyllido ysgolion y 22 o awdurdodau lleol ledled Cymru er mwyn eu deall yn well.

Daeth cam cyntaf y gwaith hwn, a oedd yn cynnwys dadansoddiad manwl a chynhwysfawr o fformiwlâ cyllid ysgolion pob awdurdod lleol unigol, i ben yn ystod Hydref 2024.

Bydd y camau nesaf ar gyfer y rhaglen waith hon yn cychwyn ar ddechrau 2025.

Safbwynt y Gweinidog ar lefel y cronfeydd wrth gefn yn y gyllideb ysgolion [yng nghyddestun data Q₈ Mawrth 2023 a mis Mawrth 2024] y disgwylir iddynt gael eu cyhoeddi ddiwedd mis Hydref 2024

Roeddem bob amser yn maentumio y byddai lefel uchel o gronfeydd wrth gefn a welwyd gan ysgolion yn ystod yr ychydig flynyddoedd diwethaf yn rhywbeth dros dro, ac mae'r data diweddaraf yn adlewyrchu hyn. Mae hyn yn cadarnhau bod lefelau cronfeydd wrth gefn ysgolion wedi gostwng 45% i £115m rhwng mis Mawrth 2023 a mis Mawrth 2024. Byddwn yn parhau i gefnogi awdurdodau lleol i weithio gyda'u hysgolion i reoli eu cyllidebau mewn modd hyblyg yng ngoleuni'r amgylchiadau presennol.

Cyllid ar gyfer gwella ysgolion a chodi safonau

Esboniad o'r modd y mae Cyllideb Ddrafft 2025-26 yn helpu i wella ysgolion a chodi safonau addysg

Rwy'n canolbwyntio ar ein blaenoriaethau gwella i'r sector cyfan a fydd wrth wraidd y gwelliannau yr hoffai pob un ohonom eu gweld ac sy'n cael eu cefnogi gan y gyllideb hon. Bydd y set glir hon o flaenoriaethau yn ein helpu i reoli llwyth gwaith, blaenoriaethu anoddau a chanolbwyntio ein hymdrechion ar y cyd ar alluogi gwelliannau gwirioneddol i bobl ifanc.

Rydym yn dal i ganolbwyntio ar bresenoldeb, llythrennedd a rhifedd er mwyn helpu i wella ysgolion a chodi safonau. Gwyddom fod cysylltiad cryf rhwng presenoldeb yn yr ysgol a chyrhaeddiad. Mae'r adran ar Flaenoriaethau Addysg yn amlinellu'r cyllid ychwanegol rydym yn ei fuddsoddi yn y meysydd hyn er mwyn codi safonau ysgolion.

Darperir gwasanaethau gwella ysgolion drwy awdurdodau lleol a bydd y cynnydd yn y setliad llywodraeth leol yn darparu cyllid craidd i ysgolion er mwyn codi safonau.

Mae symleiddio ein grantiau yn 2024-25 wedi helpu i sicrhau bod adnoddau'n cael eu targedu a'u darparu yn y ffyrdd mwyaf priodol, effeithlon ac effeithiol. Drwy elfen Safonau Ysgolion y Grant Addysg Awdurdodau Lleol, byddwn yn cyfeirio mwy nag £167m o gyllid at ysgolion a lleoliadau eraill er mwyn helpu i wella ysgolion a helpu dysgwyr i adfer ar ôl y pandemig er mwyn codi safonau.

Manylion y Grant Addysg Awdurdodau Lleol yn 2025-26 gan gynnwys dadansoddiad o'i bedair elfen

Darperir ychydig o dan £400m yn 2025-26 drwy'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol er mwyn cefnogi ein hysgolion a'n hawdurdodau lleol (heb gynnwys ein cynlluniau seiliedig ar alw). Rhoddir dadansoddiad o'r cyllid sydd i'w ddyfarnu drwy'r pedair elfen isod.

Elfen o'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol	£000
Safonau Ysgolion	167,689
Tegwch	156,250
Diwygio	67,261
Cymraeg 2050	8,600
Cyfanswm y Grant Addysg Awdurdodau Lleol 2025-26	399,800

Manylion faint o Grant Addysg Awdurdodau Lleol a dalwyd i bob awdurdod lleol yn 9791?2 [gan gynnwys dadansoddiad yn ôl y pedair elfen—

Mae cyfanswm o £379m yn cael ei ddarparu yn 2024-25 drwy'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol er mwyn cefnogi ein hysgolion a'n hawdurdodau lleol (heb gynnwys ein cynlluniau seiliedig ar alw). Ceir dadansoddiad o'r cyllid a ddyfarnwyd yn Atodiad C.

Unrhyw asesiad a gynhaliwyd i weld a yw cyfuno'r grantiau unigol â'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol yn 9791?2 wedi arwain at wanhau unrhyw weithgareddau ac ymyriadau a oedd wedi'u neilltuo'n Aaenorol—

Ar hyn o bryd, rydym wrthi'n gweithio gyda rhanddeiliaid i adolygu effaith y trefniadau cyfuno grantiau a gyflwynwyd yn 2024-25. Mae fy swyddogion wedi parhau i ymgysylltu'n agos ag awdurdodau lleol, eu partneriaethau a chonsortia addysg rhanbarthol yn ystod 2024-25, yn arbennig mewn perthynas â meysydd sy'n parhau i gael eu datblygu, megis elfen diwygio'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol. Mae'r gwaith hwn yn meithrin dealltwriaeth a rennir o flaenoriaethau megis y cwricwlwm (gan gynnwys ar gyfer llythrennedd a rhifedd) ac ADY. Ar gyfer elfen diwygio'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol, nodwyd yn benodol fod 2024-25 yn flwyddyn bontio a'n bod yn parhau i gydweithio wrth i gynlluniau ddatblygu tuag at 2025-26 a thu hwnt.

Er nad ydym wedi cael ein hysbysu o unrhyw faterion o bwys na materion sy'n achosi pryder, byddwn yn adolygu'r sefyllfa hon fel rhan o'n hadborth drwy ein gweithgarwch ymgysylltu â rhanddeiliaid sy'n mynd rhagddo ar hyn o bryd.

Gwybodaeth am ddyraniadau cyllideb i gefnogi ymdrechion i wella safonau llythrennedd a rhifedd ac unrhyw asesiad sydd wedi'i wneud o'u heffeithiolrwydd a gwerth am arian—

Nododd fy Natganiad Ysgrifenedig dyddiedig 4 Hydref y camau rydym yn eu cymryd i gefnogi llythrennedd a rhifedd o dan y Cwricwlwm i Gymru. Mae gwelliant parhaus mewn safonau addysg yn un o brif flaenoriaethau'r Llywodraeth hon, ac mae llythrennedd a rhifedd yn allweddol i gyflawni hyn. Rydym yn ymrwymedig i sicrhau bod cymorth ac adnoddau proffesiynol o ansawdd uchel ar gael i ysgolion a lleoliadau.

Darperir cyllid ar gyfer datblygu llythrennedd a rhifedd mewn ysgolion drwy dair elfen ein Cyllideb ddrafft a'r setliad Llywodraeth Leol i awdurdodau lleol yw ein buddsoddiad mwyaf sylweddol mewn addysg a gwasanaethau lleol.

Yn ogystal â'r setliad, mae elfen diwygio'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol yn cynnwys cyllid ar gyfer datblygu llythrennedd a rhifedd i ysgolion ac awdurdodau lleol a'u partneriaethau. Rydym yn cynnal £6m i ysgolion ar gyfer gwella'r cwricwlwm. Yn y gyllideb drafft hon, rwy'n cynyddu cyfanswm ein buddsoddiad ar gyfer cefnogi llythrennedd a rhifedd £10m. Bydd y cyllid ychwanegol hwn yn darparu cymorth cenedlaethol hanfodol ar gyfer addysgu llythrennedd a rhifedd, ymyriadau wedi'u targedu i ddysgwyr sy'n cael anawsterau yn y meysydd hyn, ac mae'n cynnwys cynyddu cyllid y Grant Addysg Awdurdodau Lleol ar gyfer llythrennedd a rhifedd £2.5m er mwyn ategu cyllid presennol a chynyddu capasiti awdurdodau lleol i gynnal safonau mewn llythrennedd a rhifedd yn eu hysgolion a'u lleoliadau. Mae hefyd yn cynnwys cyllid i wella ansawdd ac argaeledd gwybodaeth genedlaethol am ba mor dda y mae dysgwyr yn dysgu.

Fel y nodwyd, cyflwynir rhaglen cymorth grant newydd y Cwricwlwm i Gymru o fis Ebrill 2025. Caiff y rhaglen hon ei hariannu drwy'r Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer y Cwricwlwm ac Asesu a bydd yn dwyn ynghyd grantiau a ddyfernir yn y dyfodol i gefnogi'r cwricwlwm (heblaw'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol) o dan ddull gweithredu tymor hwy cyffredin. Bydd hefyd yn sicrhau bod cymorth yn cyd-fynd yn agosach â'r blaenoriaethau y cytunwyd arnynt yn genedlaethol a nodwyd yn y **datganiad llafar** dyddiedig 2 Gorffennaf 2024. Mae cymorth ar gyfer cynllunio'r cwricwlwm, cynnydd ac asesu, yn ogystal â llythrennedd a rhifedd, yn flaenoriaethau allweddol o dan y rhaglen grant newydd hon.

Costau byw a lleihau effaith amddifadedd ar ddeilliannau addysgol

Gwybodaeth am y modd y mae adnoddau o fewn y MEG Addysg yn cael eu defnyddio i gyflawni ymrwymiad hirdymor Llywodraeth Cymru i leihau effaith amddifadedd ar ddeilliannau addysgol < gan gynnwys o'r Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer Mynd i'r Afael â Rhwystrau i Gyrhaeddiad neu o'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol

Mae gan y Grant Datblygu Disgyblion ran allweddol i'w chwarae o ran cyflawni uchelgais Llywodraeth Cymru i sicrhau safonau a dyheadau uchel i bawb. O flwyddyn i flwyddyn, mae Llywodraeth Cymru wedi buddsoddi yn y Grant Datblygu Disgyblion. Dyrannwyd tua £128m o gyllid i'r Grant Datblygu Disgyblion yn 2024-25 a chynhelir y cyllid yn 2025-26. Mae'r Grant Datblygu Disgyblion bellach yn cael ei ddyrannu drwy elfen Tegwch y Grant Addysg Awdurdodau Lleol, ac mae'n ofynnol i awdurdodau lleol drosglwyddo cyllid y Grant Datblygu Disgyblion

yn llawn i ysgolion a lleoliadau fel y nodir yn y dyraniadau ar lefel ysgol cyhoeddus.

Yn y flwyddyn academaidd hon, mae Llywodraeth Cymru hefyd wedi comisiynu prosiect peilot Diogelu rhag Tlodi i ddarparu cymorth uniongyrchol i ysgolion er mwyn iddynt allu mynd i'r afael â gwahaniaethau addysgol a lleihau rhwystrau a stigma sy'n gysylltiedig â thlodi. At hynny, mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi set o ganllawiau 'Pris Tlodi Disgyblion' ac astudiaethau achos wedi'u diweddarau, sy'n cynnwys adnodd sy'n canolbwyntio ar atal bwlio sy'n gysylltiedig â thlodi.

Gwybodaeth am y ddarpariaeth yn y gyllideb ar gyfer y Grant Hanfodion Ysgolion a gwariant yn 2023-24 a'r ddarpariaeth a ragwelir yn 2024-25

Mae'r Grant Hanfodion Ysgol wedi gwneud gwahaniaeth sylweddol i lawer o deuluoedd incwm isel ledled Cymru, drwy helpu i leddfu gofidiau ynglŷn â phrynu gwisg ysgol ac offer, galluogi plant i fynychu'r ysgol a chymryd rhan mewn gweithgareddau ar yr un lefel â'u cyfoedion.

Cafodd mwy na 90,000 o ddysgwyr cymwys fudd o'r Grant Hanfodion Ysgol yn 2023-24. Yn 2024-25, darparwyd £13.1m ar gyfer y Grant Hanfodion Ysgol ac rydym yn monitro nifer y dysgwyr sy'n derbyn y grant hwn bob chwarter. Cynhelir y gyllideb ar y lefel hon yn 2025-26.

Gwybodaeth am sut mae adnoddau o fewn y MEG Addysg yn cael eu defnyddio i helpu dysgwyr mewn addysg ôl-16 i ymdopi ag effeithiau costau byw [ac i fynd i'r afael ag effaith amddifadedd ar ddeilliannau, gan gynnwys] er enghraifft [drwy gyllid caledi ychwanegol ar gyfer darparwyr] neu drwy gyllid cymorth i fyfyrwyr presennol fel y Lwfans Cynhaliaeth Addysg

Rydym yn cydnabod bod costau byw cynyddol yn rhwystr i gyfranogi mewn addysg drydyddol, yn enwedig i ddysgwyr o gefndiroedd incwm isel. Dyna pam ein bod wedi penderfynu cynyddu'r trothwy incwm aelwydydd ar gyfer y Lwfans Cynhaliaeth Addysg, yn unol ag argymhellion adolygiad diweddar, gyda chyllid ychwanegol yn cael ei ddyrannu i'r Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer Grantiau Cymorth i Fyfirwyr er mwyn cefnogi'r newid hwn. Amcangyfrifir y bydd y cynnydd yn nhrothwyon incwm aelwydydd y Lwfans Cynhaliaeth Addysg yn sicrhau bod 3,500 o ddysgwyr ôl-16 ychwanegol yn cael y lwfans, sy'n golygu y bydd cyfanswm y gwariant ar y Lwfans Cynhaliaeth Addysg oddeutu £19.7m yn 2025-26. Caiff manylion llawn y trothwyon incwm aelwydydd uwch i ddysgwyr eu cyhoeddi pan gaiff ceisiadau am y Lwfans Cynhaliaeth Addysg eu lansio yn y gwanwyn.

Bydd Medr yn parhau i ddyrannu cyllid o'r Gronfa Ariannol wrth Gefn i ddarparwyr ôl-16, sy'n cefnogi dysgwyr cymwys sy'n wynebu anawsterau ariannol neu sy'n wynebu risg o adael addysg. Mae'r Gronfa Ariannol Wrth Gefn yn helpu i dalu costau fel ffioedd, costau sy'n gysylltiedig â'r cwrs, trafndiaeth, prydau bwyd, a

chostau gofal plant. Cyhoeddir rhagor o fanylion pan fydd Medr yn cyhoeddi ei ddyraniadau cyllid.

Rydym yn parhau i ddarparu system cyllid myfyrwyr addysg uwch flaengar, gyda'r lefelau uchaf o gymorth grant nad oes rhaid ei ad-dalu yn cael eu darparu i'r rhai mwyaf anghenus, a'r lefelau cyffredinol uchaf o gymorth cynhaliaeth i israddedigion yn y DU.

Rydym yn parhau i fod yn ymrwymedig i ehangu mynediad i addysg uwch ac wedi gofyn i Medr bennu targedau uchelgeisiol i brifysgolion a cholegau er mwyn lleihau'r annhegwch o ran mynediad at addysg drydyddol a chynyddu nifer y myfyrwyr a dderbynnir i brifysgolion a cholegau.

Darpariaeth gyllidebol ar gyfer cyflwyno prydau ysgol am ddim i holl blant ysgolion cynradd yn 2024-25 ac a oes angen unrhyw gyllideb ar gyfer hyn yn 2025-26? [o ystyried bod y broses o i gyflwyno wedi'i gwblhau ym mis Medi 2024]

Dyrannwyd refeniw gwerth cyfanswm o £93.5m yn 2024-25 er mwyn darparu prydau ysgol am ddim i holl blant ysgolion cynradd. Er i'r broses o gyflwyno'r ddarpariaeth gael ei chwblhau ym mis Medi, mae gofyniad cyllidebol parhaus i gefnogi awdurdodau lleol i barhau â'r ddarpariaeth hon. Felly, cynhelir y gyllideb yn y Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer Bwyd a Maeth mewn Ysgolion ar £93.5m yn 2025-26. Ar ddechrau mis Medi, roedd 174,500 o ddysgwyr newydd yn gymwys i gael pryd, ac mae mwy na 30 miliwn o brydau ychwanegol wedi'u darparu ers i'r cynllun gael ei lansio ym mis Medi 2022.

Dadansoddiad pellach o'r cyllid a ddarparwyd i awdurdodau lleol yn 2024-25 ar gyfer darparu prydau ysgol am ddim i holl blant ysgolion cynradd—

Darparwyd cyfanswm o £92.8m i awdurdodau lleol ledled Cymru yn 2024-25 fel rhan o'u dyraniad grant ar gyfer darparu prydau ysgol am ddim i holl blant ysgolion cynradd. Mae **Atodiad D** yn rhoi dadansoddiad o ddyraniadau i awdurdodau lleol.

Unrhyw gyllid arall o fewn y MEG Addysg ar gyfer mentrau i fynd i'r afael â chostau byw a'r gydberthynas negyddol rhwng a mddifadedd a chyrhaeddiad [er enghraifft rhaglen gwella gwyliau'r haf-haf o hwyl-prosiectau bwyd a hwyl] gan gynnwys esboniad o sut mae'r prosiectau hyn a'r ffrydiau ariannu yn ymwneud â'i gilydd—

Rydym wedi dyrannu £1m ychwanegol i'r Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer Bwyd a Maeth mewn Ysgolion er mwyn ehangu Rhaglen Gwella Gwyliau'r Haf, a elwir hefyd yn 'Bwyd a Hwyl', gan gynyddu cyfanswm y ddarpariaeth gyllidebol i £5.8m yn 2025-26. Bydd y cyllid yn helpu i gynyddu nifer y carfanau sydd ar gael hyd at tua 380.

Gwyddom fod ymgysylltu cadarnhaol ag ysgolion yn hanfodol i feithrin ymdeimlad o berthyn a phresenoldeb a bod ymgysylltu yn aml yn cael ei feithrin drwy brofiadau cadarnhaol a diddorol y tu allan i'r ystafell ddosbarth. Ynghyd â'r £0.3m ychwanegol yn 2024-25, rydym yn dyrannu £2m ychwanegol yn 2025-26 er mwyn helpu ysgolion i ddarparu neu wella darpariaeth gyfoethogi naill ai yn ystod gwyliau'r ysgol neu yn ystod y tymor. Bydd y cyllid hwn yn gwella sgiliau cymdeithasol a phersonol, ym meithrin hyder ac yn rhoi cymhelliant i ddysgwyr sydd wedi ymddieithrio ddychwelyd i'r ysgol, sy'n hanfodol i fynd i'r afael â phroblem dysgwyr sy'n colli'r ysgol.

Y gweithlu addysg

Manylion dyraniadau r gyllideb i ariannu Addysg Gychwynnol Athrawon ,AGA gan gynnwys cyllid a mentrau sydd wedi u targedu at fynd i r afael â phrinder mewn pynciau neu feysydd penodol[ac unrhyw asesiad sydd wedi i wneud o u heffeithiolrwydd a u gwerth am arian-

Mae cyllid penodol yn y Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer Datblygu a Chefnogi Athrawon o hyd i gefnogi AGA:

- £2.85m i gyflwyno'r llwybrau AGA amgen ar gyfer TAR Rhan-Amser a TAR Cyflogedig, sef ymrwymadau o dan gynllun y gweithlu Cymraeg mewn addysg a chynllun Cymru Wrth-hiliol. Mae'r cyllid yn darparu grantiau, sy'n cynnwys grantiau hyfforddi i fyfyrwyr a grantiau cyfraniad cyflog i ysgolion sy'n cefnogi athro dan hyfforddiant ar y TAR cyflogedig. Mae'r gyllideb yn seiliedig ar alw ac mae'r gwariant yn dibynnu'n fawr ar lefelau recriwtio i'r rhaglen. Mae gwaith a wnaed gan ein partner cyflawni, sef y Brifysgol Agored, wedi dangos bod yr athrawon dan hyfforddiant ar y rhaglen hon yn garfan wirioneddol unigryw na fyddai wedi gallu ymgymryd ag AGA nac ymuno â'r gweithlu addysgu drwy gymhwyster amser llawn 'traddodiadol'.
- £2.72m i barhau i gynnig cynlluniau cymhelliant ar gyfer Pynciau â Blaenoriaeth a Phobl Ddu, Asiaidd ac Ethnig Leiafrifol y bwriedir iddynt helpu i recriwtio i'r proffesiwn drwy AGA. Mae'r gyllideb yn seiliedig ar alw ac yn dibynnu'n fawr ar lefelau recriwtio i'r rhaglenni AGA amser llawn a rhan-amser.
- £0.745m ar gyfer cynllun cymhelliant cyfrwng Cymraeg Iaith Athrawon Yfory, sydd wedi'i anelu at athrawon dan hyfforddiant sy'n paratoi i addysgu pynciau uwchradd drwy gyfrwng y Gymraeg, neu'r Gymraeg fel pwnc. Unwaith eto mae'r gyllideb hon yn seiliedig ar alw ac yn dibynnu'n fawr ar lefelau recriwtio i'r rhaglenni AGA amser llawn a rhan-amser.
- Bydd £0.160m yn parhau i fod ar gael yn 2025-26 i gefnogi costau sy'n gysylltiedig â datblygu polisi sy'n seiliedig ar dystiolaeth er mwyn parhau i gefnogi uchelgeisiau Llywodraeth Cymru i greu sector AGA o ansawdd uchel.

Bydd y cyllid hwn yn parhau i gefnogi'r gwaith parhaus o recriwtio myfyrwyr dan hyfforddiant o gefndiroedd Du, Asiaidd ac Ethnig Lleiafrifol i AGA, gwerthusiad o'r polisi i gefnogi AGA yng Nghymru a digwyddiadau i randdeiliaid er mwyn helpu'r sector AGA i gyflawni blaenoriaethau Llywodraeth Cymru.

- Caiff hyd at £0.250m ei ddyrannu unwaith eto yn 2025-26 i barhau â'r ymgyrch cyfathrebu a marchnata ar gyfer Addysgu Cymru'. Mae'r ymgyrch yn parhau i ddatblygu yn seiliedig ar wybodaeth am y gynulleidfa ac ymchwil iddi.

Cynhelir gwerthusiad o'r polisi i gefnogi AGA yng Nghymru yn 2025 a chyhoeddir adroddiad arno yn 2026; bydd hyn yn cynnwys ymchwil i effeithiolrwydd darparu cymhellion.

Manylion dyraniadau r gyllideb i gefnogi dysgu proffesiynol ar gyfer athrawon presennol[gan gynnwys yng ngoleuni'r diwygiadau addysg parhaus-

Rydym am i bob ymarferydd gael cyfleoedd dysgu proffesiynol o ansawdd uchel. Ym mis Hydref 2024, **cyhoeddais** fy mwriad i ddod â rhai o swyddogaethau presennol y consortia rhanbarthol a'r partneriaethau ag awdurdodau lleol a'r Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol ynghyd mewn un corff cenedlaethol. Bydd y corff yn gyfrifol am lunio a chyflwyno cyfleoedd dysgu proffesiynol a chymorth arwain yn genedlaethol mewn ymateb i'r angen i sicrhau darpariaeth fwy cyson ac eglur. Y nod yw i'r corff cenedlaethol gael ei sefydlu erbyn 1 Ebrill 2025 a bod yn weithredol o flwyddyn academaidd 2025/26. Bydd y flwyddyn gyntaf yn flwyddyn bontio.

Unwaith eto yn 2025-26, byddwn yn dyrannu tua £35m er mwyn helpu i ddatblygu a chynnig cyfleoedd dysgu proffesiynol.

Bydd tua £18.8m yn aros yn elfen Diwygio'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol. Mae hyn yn lleihad o £2.465m o gymharu â 2024-25 er mwyn adlewyrchu'r ffaith y bydd y cyfrifoldeb am gyflwyno cyfleoedd dysgu proffesiynol yn cael ei drosglwyddo i'r corff cenedlaethol (gyda chyllid yn cael ei drosglwyddo i'r Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer Datblygu a Chefnogi Athrawon). O'r £18.8m sy'n weddill yn y Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer elfen Diwygio'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol:

- caiff £13.5m ei ddyrannu'n uniongyrchol i ysgolion (sef cynnydd o £1.5m o gymharu â 2024-25), a
- bydd £5.3m ar gael i awdurdodau lleol er mwyn hwyluso cyfleoedd dysgu proffesiynol lleol.

Bydd £1.4m pellach yn aros yn elfen Cymraeg 2050 y Grant Addysg Awdurdodau Lleol er mwyn cefnogi dysgu proffesiynol Cymraeg a chyfrwng Cymraeg yn unol â bwriadau Bil y Gymraeg ac Addysg (Cymru). Mae hwn yn lleihad o £1.1m o

gymharu â 2024-25 am fod y cyllid yn cael ei drosglwyddo i'r Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer Datblygu a Chefnogi Athrawon i'w ddyrannu i'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol a'r corff dysgu proffesiynol newydd er mwyn datblygu a chyflwyno cyfleoedd dysgu proffesiynol cenedlaethol i ymarferwyr cyfrwng Cymraeg a datblygu sgiliau iaith pob ymarferydd (gweler isod).

O'r £14.8m sy'n weddill caiff tua £5.7m ei ddyrannu i'r corff cenedlaethol ar gyfer amrywiaeth o raglenni dysgu proffesiynol gan gynnwys y rhaglen cynorthwywyr dysgu, y rhaglen arweinyddiaeth, rhaglen y Gymraeg a'r rhaglen addysgeg. Bydd tua £9.1m yn aros gyda Llywodraeth Cymru yn ystod y flwyddyn bontio er mwyn ariannu cyfleoedd dysgu proffesiynol cenedlaethol eraill gan gynnwys y rhaglen sefydlu i Athrawon Newydd Gymhwyso, y radd Meistr genedlaethol a'r Ddoethuriaeth Genedlaethol mewn addysg, cyfleoedd dysgu proffesiynol i ddatblygu sgiliau ymholi ymarferwyr a chyfleoedd dysgu proffesiynol er mwyn helpu ymarferwyr i ddatblygu sgiliau Cymraeg ac ar gyfer defnyddio technoleg ddigidol ymhlith eraill.

Gwybodaeth am gyllid a ddarperir gan Lywodraeth Cymru i Gyngor y Gweithlu Addysg—

Mae'r Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer Datblygu a Chefnogi Athrawon yn cynnwys cyllid craidd net gwerth £0.944m i Gyngor y Gweithlu Addysg (CGA) ar gyfer 2025-26, y mae £0.263m ohono'n refeniw i gefnogi'r gwaith o hyrwyddo gyrfaedd a £0.681m nad yw'n arian parod i dalu costau dibrisiant. Mae'r gyllideb refeniw yn cynnwys £0.008m ychwanegol ar gyfer costau pensiwn o fis Ebrill 2024 y pennwyd llinell sylfaen ar ei gyfer yn 2025-26.

Ni chaiff y cyfraniad o £1m at ffioedd cofrestru ei ddarparu unwaith eto yn 2025-26. Gofynnwyd i CGA barhau i gasglu ffioedd cofrestru ar y cyfraddau wedi'u sybsideiddio, felly ni fydd hyn yn effeithio ar y ffioedd a delir gan athrawon na gweithwyr addysg proffesiynol eraill.

Caiff cyllid grant gwerth cyfanswm o £7.4m ar gyfer gweithgarwch a gynhelir gan CGA ar gais, neu ar ran, Llywodraeth Cymru ei ddyrannu yn 2025-26m, gan gynnwys ar gyfer gweinyddu a hysbysu am Statws Athro Cymwysedig ac apeliadau sefydlu ac ardystio.

Manylion am unrhyw ddarpariaeth gyllidebol i dalu costau'r dyfarniad cyflog i athrawon ar gyfer blwyddyn academaidd 979 1-2 [gan gynnwys dadansoddiad rhwng blynyddoedd ariannol 979 1, 2 a 979 2, 3 a'r mecanweithiau priodol a ddefnyddiwyd, p-un a ydynt yn grant uniongyrchol neu wedi'u hymgorffori yn y setliad llywodraeth leol—

Ym mis Medi, **cyhoeddais** yr adroddiad gan Gorff Adolygu Cyflogau Annibynnol Cymru a oedd yn ymdrin ag argymhellion ar gyfer cyflog ac amodau athrawon a chyhoeddais y byddai'r holl gyflogau a lwfansau yn cynyddu 5.5% o fis Medi 2024.

Er bod talu cost cyflogau athrawon yn rhan o'r cyllid craidd a ddarperir gan awdurdodau lleol drwy'r Setliad Llywodraeth Leol, lle nad oes modd cynnwys symiau penodol ac annisgwyl yn y setliad o ganlyniad i gyfyngiadau amser, yn y gorffennol mae Llywodraeth Cymru wedi darparu grant ychwanegol yn ystod y flwyddyn. O ystyried y gwahaniaeth rhwng y codiad cyflog arfaethedig a'r dyfarniad cyflog uwch, ym mis **Tachwedd** ymrwymais i ddarparu cyllid ychwanegol er mwyn helpu awdurdodau lleol ac ysgolion gydag effeithiau cyllidebol y codiad cyflog.

Ar gyfer 2024-25, mae £18.164m (ar gyfer y cyfnod rhwng mis Medi 2024 a mis Mawrth 2025) wedi'i ddyrannu i'r MEG Addysg a chaiff ei ffurfioli drwy broses yr ail gyllideb atodol, gyda £5m ychwanegol yn cael ei ddyrannu i gefnogi Cydlynwyr ADY a gweithio tuag at argymhellion (3-5) Pumed Adroddiad Corff Adolygu Cyflogau Annibynnol Cymru. Mae'r cyllid hwn yn cael ei ddsbarthu drwy'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol.

Yn 2025-26, mae'r £18.164m wedi'i ychwanegu at gyllideb y setliad Llywodraeth Leol (yn y MEG Tai a Llywodraeth Leol), ynghyd a £12.974m ychwanegol a ddyrannwyd ar gyfer 2025-26 er mwyn darparu ar gyfer effaith blwyddyn lawn dyfarniad cyflog 2024/25.

Er mwyn sicrhau cydraddoldeb cyflog ar gyfer athrawon addysg bellach a chweched dosbarth, a ariennir drwy Medr, dyrannwyd ychydig o dan £6.1m drwy'r MEG Addysg yn 2024-25, gyda llinell sylfaen yn cael ei phennu ar gyfer y cyllid hwn yn y Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer Medr yn 2025-26, ynghyd â £3m arall a ddyrannwyd er mwyn darparu ar gyfer effaith blwyddyn lawn dyfarniad cyflog 2024/25.

Gwybodaeth am unrhyw gyllid i gefnogi polisi ynghylch y gweithlu athrawon cyflenwi-

Ym mis Awst 2022, cytunodd cyn-Weinidog y Gymraeg ac Addysg ar gynlluniau i ddiwygio cyflog, amodau a chyflogaeth athrawon cyflenwi, er mwy cyflawni ymrwymadau a nodwyd o dan y Rhaglen Lywodraethu a'r Cytundeb Cydweithio. Fel rhan o'r diwygiadau, mae fframwaith asiantaethau cyflenwi diwygiedig wedi'i gaffael, a daeth y contractau i rym ym mis Medi 2023. Hefyd, caffaelwyd llwyfan archebu newydd er mwyn datblygu pwll cyflenwi i Grymu ac amcangyfrifir y bydd y costau rhwng £0.5m a £1.05m fesul blwyddyn ariannol.

Ym mis Mai 2024, cynhaliwyd uwchgynhadledd i drafod y sefyllfa o ran y pwll cyflenwi a datblygu cynllun ar y cyd ar gyfer y camau nesaf. Roedd Llywodraeth

Cymru, CLILC, undebau addysg a sampl gynrychioliadol o awdurdodau lleol yn bresennol yn yr uwchgynhadledd. Bydd y costau ar gyfer blwyddyn ariannol 2025-26 yn dibynnu ar gwblhau'r trafodaethau parhaus ar y ffordd ymlaen. Nid oes unrhyw ddarpariaeth benodol yn y gyllideb o fewn y MEG Addysg ac, felly, byddai unrhyw gostau yn y dyfodol yn gosod ymrwymiad ychwanegol ar y Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer Datblygu a Chefnogi Athrawon, yn unol â 2024-25.

Diwygio'r Cwricwlwm

Gwybodaeth am gyllid i gefnogi'r gwaith o weithredu'r Cwricwlwm i Gymru-

Mae gweithredu'r Cwricwlwm i Gymru, gan gynnwys ein pwyslais ar gefnogi cynnydd dysgwyr ac annog ysgolion i weithio mewn clwstwr, yn parhau i gael ei flaenoriaethu yn ein buddsoddiad mewn ysgolion a lleoliadau. Fel y nodwyd yn yr Adroddiad Blynyddol diweddaraf ar y Cwricwlwm (4 Gorffennaf 2024) lleihaodd y cyllid a ddyrannwyd i ysgolion i'w helpu i roi'r cwricwlwm yn 2024-25 tua £3m (o £22m) yn unol â'r costau gweithredu arfaethedig wrth i'r cwricwlwm barhau i gael ei gyflwyno mewn ysgolion a lleoliadau.

Fodd bynnag, rydym yn cydnabod y pwysau parhaus ar gyllidebau ysgolion a pha mor hanfodol yw ymgysylltu ag ymarferwyr a gwaith ysgol i ysgol er mwyn llwyddo i weithredu'r cwricwlwm a gwella ysgolion yn fwy cyffredinol. Felly, rydym yn cynnal y cyllid a ddarperir i ysgolion ar gyfer diwygio'r cwricwlwm ar lefelau 2024-25 ar £6m yn 2025-26. Bydd hyn yn galluogi ysgolion i gymryd rhan mewn rhaglenni cymorth a fydd yn cael eu darparu'n genedlaethol ac yn lleol drwy'r flwyddyn i ddod, gan gynnwys gan Awdurdodau Lleol drwy'r cyllid y maent yn ei gael o'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol.

Mae cyllid i gefnogi'r cwricwlwm yn rhan o elfen Diwygio'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol. Ar hyn o bryd, mae'r gyllideb hon yn cynnwys £1.73m i gefnogi'r cwricwlwm sydd wedi'i drosglwyddo o'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol i'r Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer y Cwricwlwm ac Asesu. Diben hyn yw ein galluogi i fwrw ymlaen â'r gwaith o gynyddu capasiti cenedlaethol ar gyfer cynllunio'r cwricwlwm, llythrennedd a rhifedd ynghyd ag agweddau eraill ar gefnogi'r cwricwlwm lle y cytunir ar arbedion maint (megis ieithoedd rhyngwladol, sgiliau digidol ac addysg cydberthynas a rhywioldeb).

Fel y nodir yn yr adran ar wella ysgolion a chodi safonau, rydym yn cynyddu'r cyllid a ddarperir i awdurdodau lleol drwy'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol £2.5m yn 2025-26 er mwyn cynyddu eu capasiti i gynnal safonau mewn llythrennedd a rhifedd o dan y Cwricwlwm i Gymru yn eu hysgolion a'u lleoliadau. Gan ystyried y ddau drosglwyddiad gyda'i gilydd, ar gyfer awdurdodau lleol, yr effaith gyffredinol ar yr agwedd hon ar yr elfen diwygio yw cynnydd net o £0.77m.

Ochr yn ochr â hyn, mae swyddogion yn gweithio mewn partneriaeth ag awdurdodau lleol er mwyn adolygu dulliau o gefnogi'r cwricwlwm yn lleol ac yn genedlaethol a chytuno arnynt. Ceir rhagor o fanylion am gyfleoedd dysgu proffesiynol ar gyfer y gweithlu yn yr adran ar y gweithlu addysg.

Iechyd emosiynol ac iechyd meddwl plant a phobl ifanc

Y ddarpariaeth gyllidebol o'r MEG Addysg yn 2025-26 ar gyfer y dull system ysgol gyfan o ymdrin ag iechyd emosiynol ac iechyd meddwl—

Y gyllideb sylfaenol ddangosol hon ar gyfer y dull ysgol gyfan yw £13.6m ar gyfer 2025-26 (£7m o'r MEG Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol a £6.6m o MEG y Gymraeg), sy'n unol â 2024-25.

Fel rhan o'n cynlluniau cyfuno grantiau, cafodd y cyllid i awdurdodau lleol ar gyfer y dull ysgol gyfan, sef £4.75m yn 2024-25, ei drosglwyddo i'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol cyfunedig newydd (yr elfen diwygio). Mae hyn yn cynnwys £3.250m a ddyrannwyd i awdurdodau lleol ar gyfer cwnsela mewn ysgolion, £1.1m ar gyfer darpariaeth (hyfforddiant ac ymyriadau) a £350k ar gyfer darparu unedau cyfeirio disgyblion.

Mae'r cyllid yn cefnogi amrywiaeth o weithgarwch yn unol â gofynion y canllawiau ar Fframwaith statudol y Dull Ysgol Gyfan, a gyhoeddwyd yn 2021, Iechyd meddwl yn gyffredinol ac ymrwymadau penodol mewn perthynas â chefnogi cwnsela mewn ysgolion ac ymrwymadau'r Rhaglen Lywodraethu. Bydd y cyllid sy'n weddill yn y Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer Dull Ysgol Gyfan o Ymdrin â Llesiant (£1.85m) yn cefnogi amrywiaeth o weithgarwch a gwaith megis datblygu adnoddau ac ymchwil a gwerthuso.

Manylion unrhyw arian o'r MEG Iechyd a Gofal Cymdeithasol i ategu gwaith mewn ysgolion yn y maes hwn—

Mae gwerth £7m o gyllid yn cael ei gynnal ar gyfer y dull ysgol gyfan o fewn y MEG Iechyd a Gwasanaethau ar gyfer 2025-26, gan gydnabod natur drawsbynciol y gwaith hwn a phwysleisio ein hymrwymiad i fynd ar drywydd yr agenda hon. Bydd y cyllid hwn, ynghyd â'r cyllid yn y MEG Addysg, yn sicrhau y gallwn gefnogi anghenion llesiant, o feithrin gwydnwch i ddarparu ymyriadau mwy penodol ar gyfer dysgwyr er mwyn sicrhau y gellir diwallu eu hanghenion heb gynnwys gwasanaethau arbenigol, gan arwain at arbedion ac arbedion effeithlonrwydd ar gyfer y gwasanaethau hynny.

Gwybodaeth am unrhyw ddarpariaeth gyllidebol i gefnogi iechyd emosiynol ac iechyd meddwl pobl ifanc mewn addysg ôl-3—

Yn 2024-25, mae Medr wedi darparu £8m er mwyn cefnogi iechyd meddwl a llesiant mewn addysg uwch ac addysg bellach, gan barhau â dyraniadau a wnaed

gan CCAUC a Llywodraeth Cymru. Rydym yn disgwyl i Medr adeiladu ar y buddsoddiadau hyn, gyda £2m yn eu dyraniad grant ar gyfer 2025-26 er mwyn galluogi buddsoddiad pellach mewn gwasanaethau iechyd meddwl a llesiant, yn enwedig i gynyddu ac ehangu gweithgarwch atal hunanladdiad a hunan-niweidio, ac ehangu'r gwasanaeth cyswllt iechyd meddwl i fyfyrwyr Addysg Uwch ac Addysg Bellach (MHULS).

Y ddarpariaeth gyllidebol ar gyfer y cynllun gweithredu a r ymateb ehangach i fynd i'r afael ag aflonyddu rhywiol rhwng cyfoedion ymhlith dysgwyr—

Ar gyfer 2025-26, darperir £0.15m er mwyn cefnogi ein hymateb parhaus i ymchwiliad y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg i aflonyddu rhywiol rhwng cyfoedion a chefnogi'r broses o roi'r cynllun gweithredu i atal aflonyddu rhywiol rhwng cyfoedion ar waith, a gyhoeddwyd ym mis Ionawr 2024. Mae'r cynllun gweithredu hwn yn canolbwyntio ar leoliadau addysg gynradd ac uwchradd (a gynhelir ac annibynnol) ac ar sefydliadau addysg bellach. Mae gwaith yn cyd-fynd â'r Strategaeth Genedlaethol ar gyfer Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol a'r Glasbrint ar gyfer gweithredu.

Absenoldeb disgyblion

Gwybodaeth am unrhyw ddarpariaeth benodol yn y gyllideb i fynd i'r afael â chyfraddau absenoldeb disgyblion neu nodi pa linellau yn y gyllideb sy'n cefnogi gwaith o'r fath yn fwy cyffredinol—

Yn 2024-25, gwnaethom fuddsoddi £6.5m yn wreiddiol er mwyn cefnogi gwaith Swyddogion Ymgysylltu â Theuluoedd, a ddarparwyd fel rhan o'n Rhaglen Ysgolion Bro. Yn sgil cyhoeddi £1.5m ychwanegol yn ystod y flwyddyn ar gyfer Swyddogion Ymgysylltu â Theuluoedd, rydym hefyd yn darparu £3m ychwanegol yn 2025-26 er mwyn cefnogi a chadw Swyddogion Ymgysylltu â Theuluoedd i ddarparu mwy o gapasiti i barhau â'r gwaith hwn er mwyn mynd i'r afael â phresenoldeb gwael mewn ysgolion yn benodol. Rydym hefyd yn darparu £1m ychwanegol yn 2025-26 er mwyn gwella Ysgolion Bro a chefnogi cydweithio a dysgu proffesiynol ledled Cymru. Caiff y cyllid hwn ei ddyrannu drwy elfen diwygio'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol.

Ynghyd â'r cyllid ar gyfer gweithgareddau cyfoethogi a Rhaglen Gwella Gwyliau'r Haf, mae hyn yn darparu £8.8 ychwanegol y flwyddyn hon a'r flwyddyn nesaf er mwyn gwella ymgysylltu a chyfraddau presenoldeb.

Chwaraeon a gweithgarwch corfforol

Gwybodaeth am y modd y maer MEG Addysg yn helpu i ddarparu chwaraeon a gweithgarwch corfforol i blant a phobl ifanc[boed hynny yn yr ysgol neu-r tu allan

iddi] a sut mae hyn yn ymwneud ag unrhyw gyllid yn y MEG lechyd a Gofal Cymdeithasol megis ar gyfer Pwysau Iach [Cymru Iach–

Mae cymorth a ddarperir i ysgolion a chymunedau ar gyfer gweithgarwch corfforol yn cael ei ariannu'n bennaf gan awdurdodau lleol, drwy'r setliad Llywodraeth Leol. Mae swyddogion lechyd y Cyhoedd sy'n gweithio ar Pwysau Iach, Cymru Iach, drwy raglenni presennol, yn ystyried opsiynau ar gyfer cefnogi'r gwaith o ddarparu gweithgarwch corfforol.

O ran y MEG Addysg, mae angen cymorth ar ysgolion i ddatblygu trefniadau cwricwlaidd sy'n helpu dysgwyr i fod yn iach ac, yn ei dro, yn barod i ddysgu. Mae hyn yn flaenoriaeth ar gyfer cyllid o dan raglen cymorth grant newydd y Cwricwlwm i Gymru, a ariennir drwy'r Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer y Cwricwlwm ac Asesu. Cyhoeddir dyfarniadau yn y Gwanwyn.

Mae ysgolion newydd a ariennir drwy'r Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy yn darparu cyfleusterau newydd fel rhan annatod o bob prosiect ysgol newydd, a chaiff gwelliannau hefyd eu hymgorffori drwy brosiectau adnewyddu. Mae Ysgolion Bro yn ymrwymiad allweddol yn y Rhaglen Lywodraethu a chaiff £20m o gyfalaf ei fuddsoddi yn 2025-26 er mwyn cefnogi gwaith sy'n ehangu mynediad i gyfleusterau addysg ac yn darparu manau at ddefnydd cymunedol, gan gefnogi gweithgarwch corfforol i bobl ifanc a'u teuluoedd y tu allan i oriau ysgol (gweler yr adran ar Ysgolion Bro am ragor o fanylion).

Cymorth ar gyfer dysgwyr o Leiafrifoedd Ethnig a dysgwyr sy'n Sipsiwn, Roma neu Deithwyr

Manylion cyllid i gefnogi addysg dysgwyr o leiafrifoedd ethnig a dysgwyr o gymunedau Sipsiwn [Roma a Theithwyr yn 2023-24 a sut maen cael ei ddosbarthu fel rhan o'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol–

Cynhelir y cyllid i gefnogi dysgwyr o leiafrifoedd ethnig a dysgwyr o gymunedau Sipsiwn, Roma a Theithwyr yn elfen tegwch y Grant Addysg Awdurdodau Lleol ar £11m ar gyfer 2025-26. Ers 2021, defnyddir data mwyaf diweddar CYBLD i bennu'r dyraniadau i bob awdurdod lleol, er mwyn adlewyrchu'r angen yn ôl demograffeg. Mae'r fformiwla yn seiliedig ar nifer y plant a phobl ifanc sy'n siarad Saesneg fel Iaith Ychwanegol (heb gynnwys Sipsiwn, Roma a Theithwyr), ynghyd â nifer y plant a phobl ifanc o gymunedau Sipsiwn, Roma a Theithwyr.

Yn dilyn y trefniadau pontio a roddwyd ar waith i liniaru'r newid yn y fformiwla ar gyfer 2023-24, cyfarfu'r Gweithgor Lleiafrifoedd Ethnig, Sipsiwn, Roma a Theithwyr ar 30 Ionawr 2024 er mwyn ystyried y fformiwla dosbarthu grant ar gyfer 2024-25. Ystyriodd y Grŵp dri opsiwn ar gyfer datblygu'r fformiwla cyllido mewn ffordd a oedd yn targedu cyllid orau i gefnogi dysgwyr.

Yna, cyflwynwyd opsiynau i Weinidog y Gymraeg ac Addysg ym mis Chwefror 2024, a gytunodd i'r opsiwn, ar gyfer 2024-25 ac ar ôl hynny, y byddai'r fformiwla dyrannu grant ar gyfer Lleiafrifoedd Ethnig, Sipsiwn, Roma a Theithwyr yn defnyddio holl ddata CYBLD wedi'u cyfuno dros y tair blynedd flaenorol. Bydd bwrw ymlaen â'r trefniadau hyn yn lleihau cymhlethdodau cyllido yn y system addysg ac yn sicrhau bod adnoddau yn ymateb i newidiadau yn y boblogaeth, gan gefnogi gwaith cynllunio tymor hwy drwy osgoi gostyngiadau sydyn mewn dyraniadau cyllid.

Anghenion Dysgu Ychwanegol

Asesiad wedi'i ddiweddararu o'r pwysau sy'n wynebu awdurdodau lleol[ysgolion a cholegau wrth gynnig y ddarpariaeth ADA-ADY bresennol] effaith cyllid ychwanegol yn y blynyddoedd blaenorol ac a fydd cyllid ychwanegol pellach yn cael ei gynnal-darparu yn 2025-26

Gwybodaeth am y ddarpariaeth ariannol ar gyfer rhoi Deddf 2015 ar waith[gan gynnwys asesiad wedi'i ddiweddararu ynghylch a ywr diwygiadau ADY yn niwtral o ran cost-

Mae £14.3m ychwanegol yn cael ei ddarparu yn 2025-26 drwy'r MEG Addysg ar gyfer diwygio ADY. Mae hyn yn cynnwys £10m drwy elfen diwygio'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol er mwyn sicrhau mwy o gysondeb yn genedlaethol a darpariaeth gynaliadwy i blant a phobl ifanc ag ADY, £2m drwy'r Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer ADY er mwyn sicrhau mwy o gysondeb yn genedlaethol ac uwchsgilio'r gweithlu drwy gyfleoedd dysgu proffesiynol cenedlaethol a £2.3m drwy'r Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer Lleoliadau Arbenigol Ôl-16 i gefnogi dysgwyr mewn lleoliadau ôl-16 arbenigol annibynnol. At hynny, mae'r cynnydd yn setliad refeniw Llywodraeth Leol hefyd yn cydnabod y pwysau ar awdurdodau lleol i gyflawni'r cyfrifoldeb statudol am ADY. Mae dyraniad wedi'i neilltuo anghylchol ychwanegol gwerth £3.7m gan Drysorlys EF hefyd yn cael ei neilltuo i'r Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer Lleoliadau Arbenigol Ôl-16, am na all Llywodraeth Cymru adhawlio TAW ar leoliadau ôl-16 arbenigol annibynnol sy'n cael ei chyflwyno o 1 Ionawr 2025.

Mae hyn yn golygu mai cyfanswm y buddsoddiad mewn diwygio ADY yw bron i £37.6m (drwy'r Llinellau Gwariant yn y Gyllideb ar gyfer ADY a Diwygio Addysg (y Grant Addysg Awdurdodau Lleol)) a £19.9m i gefnogi lleoliadau arbenigol ôl-16 yn 2025-26.

Mae cynnydd yn y galw am ddarpariaeth ADY a chostau'r ddarpariaeth honno ledled Cymru. Nododd y Gwariant sydd Wedi'i Gyllidebu ar gyfer darpariaeth Anghenion Addysgu Arbennig (AAA) ac Anghenion Dysgu Ychwanegol a gyhoeddwyd ym mis Mehefin 2024, fod cyfanswm y gwariant ar ddarpariaeth ADY mewn ysgolion gan awdurdodau lleol wedi'i gyllidebu i fod £42m yn fwy yn 2024-

25 o gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Mae costau gweithredu i symud dysgwyr o'r system AAA i'r system ADY wedi'u cydnabod drwy'r gyllideb Addysg a thrwy ddyrannu mwy o gyllid i awdurdodau lleol a lleoliadau addysg er mwyn helpu i dalu'r costau hyn.

Gwybodaeth am sut mae cyllid ar gyfer darpariaeth ADY yn cael ei gynnwys yn yr adolygiad o gyllid ysgolion prif ffrwd awdurdodau lleol—

Bydd yr adolygiad o fformiwlâu cyllido ysgolion prif ffrwd awdurdodau lleol ledled Cymru yn nodi cyfanswm y cyllid y mae pob awdurdod lleol yn ei ddirprwyo i ysgolion er mwyn diwallu anghenion disgyblion ag ADY a'r dulliau dosbarthu gwahanol a ddefnyddir. Bydd yr adolygiad yn ein galluogi i ystyried sut y gellir gwella'r system er mwyn creu system gyllido decach, er mwyn galluogi cyllid mwy tryloyw, cymaradwy a chyson i bob ysgol yng Nghymru.

Fel y nodir o dan yr adran ar Gyllid ar gyfer Cyllidebau Ysgolion, daeth cam 1 y dadansoddiad i ben yn ddiweddar ac mae'r canfyddiadau yn cael eu hystyried. Mae cam 2 yr adolygiad o gyllid yn cynnwys rhaglen waith y bwriedir iddi gefnogi a gwella'r system cyllido ysgolion, gan gynnwys cyllido darpariaeth ADY mewn ysgolion prif ffrwd.

Y sefyllfa ddiweddaraf o ran cyllid ar gyfer hyfforddi seicolegwyr addysg yng Nghymru ac unrhyw drefniant cyllid grant gyda sefydliadau addysg uwch—

Rydym yn parhau i ariannu hyfforddiant i seicolegwyr addysgol newydd. Rydym wedi cytuno i ddarparu grant wedi'i ddiweddarau gwerth mwy na £4.2m i Brifysgol Caerdydd dros chwe blwyddyn ariannol o 2025-26 er mwyn sicrhau unig Ddoethuriaeth Cymru mewn Seicoleg Addysgol. Rhaid i hyfforddeion ymrwymo i dreulio dwy flynedd gyntaf eu gyrfa yn gweithio i awdurdodau lleol yng Nghymru.

Estyn

Manylion dyraniad cyllideb craidd Estyn ar gyfer 2025-26 ac ym mha MEG y mae wedi'i nodi yn ogystal â'r rhesymeg dros hyn—

Y dyraniad cyllideb cyfan ar gyfer Estyn, a geir bellach yn y MEG Addysg yn dilyn y newidiadau i'r Cabinet a gyhoeddwyd ym mis Medi, yw £16.993m ar gyfer 2025-26, gan gynnwys adnoddau cyllidol gwerth £16.467m, adnoddau anghyllidol gwerth £0.276m a chyfalaf gwerth £0.25m. Mae hyn yn cyfateb i gynnydd o £0.406m mewn adnoddau cyllidol o gymharu â llinell sylfaen ddiwygiedig 2025-26, er mwyn darparu cymorth ar gyfer y cylch nesaf o ddyfarniadau cyflog y sector cyhoeddus yn 2025-26. Rydym hefyd wedi pennu llinell sylfaen ar gyfer cyllid 2025-26 ar gyfer cyflog y sector cyhoeddus yn 2024-25 sy'n cyfateb i £0.168m.

Mae cyllideb Estyn nad yw'n arian parod wedi cynyddu £0.076m yn 2025-26, sy'n adlewyrchu cyllid ychwanegol ar gyfer rhoi safonau cyfrifyddu ar gyfer prydlesi (IFRS16) ar waith. Nid yw cyllideb gyfalaf Estyn wedi newid.

Manylion unrhyw gyllid ychwanegol o'r MEG Addysg ar gyfer rôl Estyn mewn diwygiadau addysg—

Fel rhan o'r cylchoedd cyllidebol blaenorol, darparodd y MEG Addysg gyllid ychwanegol dros y tair blwyddyn ariannol ddiwethaf er mwyn i Estyn allu cynnal mwy o arolygiadau i gwblhau'r cylch blaenorol a chefnogi'r broses o ddatblygu gweithgarwch arolygu mwy rheolaidd o fis Medi 2024 (£1.6m yn 2022-23, a gynyddodd i £4.5m yn 2023-24 a £4.87m erbyn 2024-25).

Er ein bod wedi cynyddu cyllideb Estyn er mwyn darparu ar gyfer pwysau chwyddiannol sy'n gysylltiedig â chyflog, yn y gyllideb hon ni fu'n bosibl ariannu unrhyw gynnydd pellach yn 2025-26 er mwyn cefnogi'r cylch arolygu newydd o fis Medi 2024. Byddwn yn gweithio'n agos gydag Estyn i reoli'r effeithiau hyn.

Cymwysterau

Manylion y cyllid a ddyrennir i Cymwysterau Cymru yn 2023 a manylion unrhyw gyllid ychwanegol ar gyfer ei waith ar ddiwygio cymwysterau yng nghyfeir destun y Cwricwlwm newydd i Gymru a diwygiadau cymwysterau galwedigaethol—

Y dyraniad cyllideb cyfan ar gyfer Cymwysterau Cymru yw £10.986m ar gyfer 2025-26, sy'n cynnwys £10.391m ar adnoddau cyllidol, £0.345m ar adnoddau anghyllidol a £0.250m ar gyfalaf. Mae hyn yn cyfateb i gynnydd o £0.235m mewn adoddau cyllidol o gymharu â llinell sylfaen ddiwygiedig 2025-26, er mwyn darparu cymorth ar gyfer y cylch nesaf o ddyfarniadau cyflog y sector cyhoeddus yn 2025-26. Rydym hefyd wedi pennu llinell sylfaen ar gyfer cyllid 2025-26 ar gyfer cyflog y sector cyhoeddus a chostau pensiwn uwch yn 2024-25 sy'n cyfateb i £0.149m.

Mae cyllideb cymwysterau Cymru nad yw'n arian parod wedi cynyddu £0.095m yn 2025-26, sy'n adlewyrchu cyllid ychwanegol ar gyfer rhoi safonau cyfrifyddu ar gyfer prydlesi (IFRS16) ar waith. Nid yw'r gyllideb gyfalaf wedi newid ac fe'i cynhelir ar yr un lefel â 2024-25.

Cymraeg mewn Addysg

Manylion dyraniadau yn y MEG Addysg i gefnogi polisiau Llywodraeth Cymru ar gyfer Cymraeg mewn addysg a rôl y sector addysg o ran cyrraedd targed Cymraeg 2027 o Ailiwn o siaradwyr Cymraeg—

Nododd Cymraeg 2050: Rhaglen Waith 2021 i 2026, ein cynllun ar gyfer tymor y Senedd hon. Mae gan y sector addysg rôl bwysig i'w chwarae i gyflawni targedau

uchelgeisiol *Cymraeg 2050*: dyblu'r defnydd dyddiol o'r Gymraeg a sicrhau miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050. Mae'r Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer Cymraeg mewn Addysg, ynghyd â Llinellau Gwariant yn y Gyllideb eraill ar draws y MEG, yn parhau i gyfrannu at ein gwaith i gyflawni'r targedau hynny yn y sector addysg.

Y Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer Cymraeg mewn Addysg yw £6.537m ar gyfer 2025-26 ac mae'n parhau i ddarparu cymorth ar gyfer Adnodd er mwyn iddo allu goruchwyllo'r gwaith o gomisiynu a datblygu adnoddau addysgol, sydd ar gael yn Gymraeg a Saesneg ar yr un pryd. Mae hefyd yn darparu cymorth i Mudiad Meithrin er mwyn cynyddu darpariaeth gofal plant cyfrwng Cymraeg fel pwynt mynediad i addysg cyfrwng Cymraeg drwy brosiectau Sefydlu a Symud.

Bydd elfen Cymraeg 2050 y Grant Addysg Awdurdodau Lleol sy'n cyfateb i £8.6m ar gyfer 2025-26, yn parhau i gefnogi Cymraeg 2050 ac mae'n hanfodol i gyflwyno Bil y Gymraeg ac Addysg (Cymru) sydd ar ddod, sy'n cynnwys cyllid ar gyfer dysgu proffesiynol, Grant Cymraeg mewn Addysg, trochi a Siarter Iaith.

Ceir rhagor o fanylion am gymorth ar gyfer dysgu proffesiynol Cymraeg a chyfrwng Cymraeg i ymarferwyr yn yr adran ar y Gweithlu Addysg.

Bwriedir i gam nesaf y Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy fynd law yn llaw â chyflwyno'r Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg 10 mlynedd ac, felly, mae cynlluniau awdurdodau lleol ar gyfer cynlluniau buddsoddi cyfalaf y Rhaglen Dreigl 9 Mlynedd yn adlewyrchu gofynion a thargedau'r Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg. Mae hyn yn adeiladu ar y cyllid cyfalaf gwerth £128m ar gyfer addysg cyfrwng Cymraeg sydd eisoes wedi'i gymeradwyo er mwyn cynyddu darpariaeth addysg cyfrwng Cymraeg ledled Cymru.

Sut mae dyraniadau yn y MEG Addysg yn berthnasol i gyllidebau eraill syn cefnogi'r Gymraeg[er enghraifft Camau Gweithredu y Gymraeg yn y MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu ,yng Nghyllideb Atodol Gyntaf 9,7,9,1,9,2«

Er mai'r Is-adran Cymraeg 2050 sy'n arwain y broses o roi strategaeth y Gymraeg, sef *Cymraeg 2050: miliwn o siaradwyr Cymraeg* ar waith, caiff y gweithgareddau eu rhoi ar waith mewn partneriaeth â swyddogion ym mhob rhan o'r llywodraeth a rhanddeiliaid allanol.

Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid a'r Gymraeg sy'n gyfrifol am roi *Cymraeg 2050* ar waith, gyda'r Gymraeg yn cael ei phrif ffrydio mewn sawl maes portffolio, gan gynnwys Addysg. Mae gan bob Ysgrifennydd Cabinet a Gweinidog rôl bwysig i'w chwarae i gefnogi'r broses o roi *Cymraeg 2050* ar waith.

A oes cyllid penodol wedi'i neilltuo ar gyfer gweithredu Bil y Gymraeg ac Addysg ,Cymru«neu a fydd hwn o fewn y Llinellau Gwariant presennol yn y Gyllideb ar gyfer y Gymraeg a Chymraeg mewn Addysg–

Nid oes unrhyw gyllid penodol wedi'i glustnodi er mwyn rhoi Bil y Gymraeg ac Addysg (Cymru) ar waith, gyda chostau yn cael eu hariannu o Linellau Gwariant yn y Gyllideb presennol yn y MEG Addysg a'r MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu.

Cyflwynwyd Asesiad Effaith Rheoleiddiol sy'n nodi'r costau a'r buddiannau sy'n deillio o ddarpariaethau'r Bil gerbron y Senedd pan gyflwynwyd y Bil ar 15 Gorffennaf 2024. Roedd yr asesiad hwn yn nodi cyfanswm y costau sy'n gysylltiedig â'r ddeddfwriaeth, sef £103m, dros y cyfnod arfarnu o 10 mlynedd rhwng 2025 a 2026, sy'n cynnwys costau i Lywodraeth Cymru, awdurdodau lleol, ysgolion, Estyn a'r Athrofa Dysgu Cymraeg Cenedlaethol, a gaiff ei sefydlu gan y Bil.

Gwybodaeth am gyllid a ddyrannwyd i wella'r gweithlu Cymraeg mewn addysg-

Mae £8.72m yn 2025-26 ar gael o fewn y Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer Datblygu a Chefnogi Athrawon i gefnogi'r broses o roi ein Cynllun y Gweithlu Cymraeg mewn Addysg 10 mlynedd ar waith.

Caiff tua £3.8m ei flaenoriaethu i gefnogi nodau'r cynllun a chaiff ei dargedu'n bennaf at gynyddu nifer yr athrawon cyfrwng Cymraeg, gan gynnwys parhad rhaglen pontio cynradd uwchradd, trydedd flwyddyn y fwsariaeth i gadw athrawon, grantiau i ysgolion er mwyn iddynt allu datblygu atebion arloesol i fynd i'r afael â phrinder athrawon a chyllid i gefnogi hyfywedd darpariaeth Safon Uwch Cymraeg mewn ysgolion a Cholegau Addysg Bellach.

Bydd y Coleg Cymraeg Cenedlaethol yn parhau i ddyrannu £0.150m o'i grant (Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer y Gymraeg) yn 2025-26 er mwyn parhau i gyflwyno prosiect Addysgu'r Dyfodol a datblygu rhwydwaith Cadw Cyswllt.

Rydym wedi cynnal cymhelliant Iaith Athrawon Yfory, sy'n cynnig £5,000 i bob myfyriwr sy'n paratoi i addysgu pynciau uwchradd drwy gyfrwng y Gymraeg (gweler yr adran ar y Gweithlu Addysg).

Mae dysgu proffesiynol yn un o nodweddion allweddol ein dull i atgyfnerthu capasiti addysgu cyfrwng Cymraeg a chefnogi ymarferwyr i feithrin eu sgiliau Cymraeg yn unol â'r Safonau Proffesiynol ar gyfer Addysgu ac Arweinyddiaeth. Rydym yn gweithio gyda'n partneriaid i sicrhau y caiff ymarferwyr eu nodi a'u cefnogi i fanteisio ar gyfleoedd dysgu proffesiynol er mwyn gwella'r broses o addysgu Cymraeg mewn ysgolion cyfrwng Saesneg a chefnogi pob ysgol i symud ar hyd y continwwm.

Caiff tua £3.8m ei ddyrannu i'r Cynllun Sabothol er mwyn cynnig cyfleoedd dysgu proffesiynol dwys ar fethodoleg addysgu Cymraeg ac iaith i ymarferwyr. Mae cyrsiau ar gael ar amrywiaeth o lefelau ar gyfer cynorthwywyr addysgu ac athrawon.

Mae'r cyllid a ddyrennir i'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol (drwy'r Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer y Gymraeg yn y MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu) hefyd yn cynnig gwersi Cymraeg am ddim i bob ymarferydd addysg. Yn ystod 2025-26, bydd y Ganolfan yn parhau i ddatblygu darpariaeth bwrpasol newydd i ddiwallu anghenion y sector. Er enghraifft, caiff cwrs peilot ar gyfer athrawon uwchradd mewn ysgolion cyfrwng Saesneg â rhywfaint o Gymraeg ei ddatblygu i'w gyflwyno'n hyblyg, ynghyd â chwrs hyder / 'gloywi' ar-lein byr i'r rheini sy'n addysgu mewn amrywiaeth o leoliadau. Caiff £1.1m ei ddyrannu o'r Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer Datblygu a Chefnogi Athrawon yn 2025-26 i gefnogi'r gwaith hwn. Mae'r dyrniad hwn yn £0.5m ychwanegol yn 2025-26 ac fe'i hariennir drwy drosglwyddo cyllid allan o elfen Cymraeg 2050 y Grant Addysg Awdurdodau Lleol.

Caiff £5.9m pellach ei ddyrannu i awdurdodau lleol fel rhan o elfen Cymraeg 2050 y Grant Addysg Awdurdodau Lleol er mwyn cefnogi'r gwaith o gyflawni Cynlluniau Strategol Cymraeg mewn Addysg awdurdodau lleol ac uchelgeisiau Bil y Gymraeg ac Addysg (Cymru). Mae hyn yn cynnwys yr £1.4m ar gyfer dysgu proffesiynol (a amlinellir o dan yr adran ar y Gweithlu Addysg) a £4.5m ar gyfer y Grant Cymraeg mewn Addysg, a ailsefydlwyd yn 2023-24 yn dilyn trafodaethau ag awdurdodau lleol.

Addysg blynyddoedd cynnar a gofal plant

A ywr cyllid yn y Grant Addysg Awdurdodau Lleol i sicrhau bod cyfraddau ariannu addysg plentyndod cynnar mewn lleoliadau nas cynhelir gyda'r Cynnig Gofal Plant yn parhau yn 97.9%?

Mae darpariaeth addysg feithrin yn rhan o'r Cynnig Gofal Plant (y Cynnig). O fis Ionawr 2021 darparwyd cyllid ychwanegol i awdurdodau lleol er mwyn dyrannu mwy o gyllid i leoliadau meithrin nas cynhelir sy'n darparu addysg feithrin, er mwyn helpu i gysoni â'n cyfradd gyllido gyfredol ar gyfer gofal plant o fewn y Cynnig Gofal Plant. Er mwyn sicrhau tegwch ledled Cymru, gwnaethom gymhwyso fformiwla gyllido sylfaenol. Bydd y cymorth hwn yn parhau i gael ei ddarparu yn 2025-26 ac erys £5.268m o fewn elfen Safonau Ysgol y Grant Addysg Awdurdodau Lleol.

Manylion unrhyw gyllid arall o'r MEG Addysg i gefnogi darpariaeth addysg plentyndod cynnar y sector nas cynhelir a'r Cwricwlwm i Gymru [a sut mae hyn yn gysylltiedig â'r cyllid ar gyfer cyfrifoldebau'r Gweinidog Plant a Gofal Cymdeithasol mewn perthynas â'r blynyddoedd cynnar a gofal plant?]

Er mwyn helpu i ddarparu addysg feithrin mewn lleoliadau gofal plant, mae Llywodraeth Cymru yn parhau i weithio'n agos gyda sefydliadau ambarél gofal plant cenedlaethol – Blynyddoedd Cynnar Cymru, Mudiad Meithrin, Cymdeithas Genedlaethol Meithrinfeydd Dydd a PACEY Cymru. Yn 2024-25 gwnaethom

ddarparu £0.375m er mwyn gwella gwaith y sefydliadau hyn wrth gefnogi ein dysgwyr ieuengaf. Rydym yn cydnabod pwysigrwydd y gwaith hwn ac mae cyllid cysylltiedig yn parhau yn 2025-26 er mwyn cefnogi'r gwaith o weithredu'r Cwricwlwm i Gymru. Gan sicrhau'n benodol ein bod yn ymgorffori arferion ac addysgeg dysgu sylfaenol er mwyn gwella'r ddarpariaeth.

Mae cyllid o fewn elfen Safonau Ysgolion y Grant Addysg Awdurdodau Lleol hefyd yn galluogi cymorth i leoliadau mewn awdurdodau lleol, yn bennaf drwy Athrawon Ymgynghorol y Blynyddoedd Cynnar.

Mae Chwarae, Dysgu a Gofal Plentynod Cynnar yn cefnogi ein polisiau a'n huchelgeisiau ehangach ar gyfer y blynyddoedd cynnar yng Nghymru. Mae Chwarae, Dysgu a Gofal Plentynod Cynnar yn ymwneud yn bennaf â hyrwyddo partneriaethau a chydlyniant rhwng ysgolion a lleoliadau yn ogystal â rhieni/gofalwyr, er budd y plentyn a'i deulu.

Gwaith ieuentid

Manylion am y ffordd y maer MEG Addysg ar gyfer 979293 yn cefnogi gwasanaethau ieuentid statudol a gwirfoddol a'r ddarpariaeth gyllidebol i gyflawni ymrwymiadau'r Rhaglen Lywodraethu mewn perthynas â chryfhau gwasanaethau ieuentid-

Caiff cyfanswm o £15.077m ei ddyrannu yn 2025-26 i gefnogi gwasanaethau a gweithgareddau ieuentid statudol a gwirfoddol er mwyn helpu i gyflawni'r ymrwymiadau yn ein Rhaglen Lywodraethu o ran cryfhau gwasanaethau ieuentid. Yn unol â'r flwyddyn ariannol hon, mae'r gyllideb hon yn cynnwys, yn amodol ar gymeradwyaeth Ysgrifennydd y Cabinet dros Dai a Llywodraeth Leol, drosglwyddiad o £3.7m i gefnogi ymyrraeth gynnar ac atal digartrefedd o'r MEG Tai a Llywodraeth Leol, a gaiff ei roi ar waith mewn cyllideb atodol ar gyfer 2025-26. Bydd hyn yn darparu cyllid i awdurdodau lleol drwy'r Grant Cymorth Ieuentid ac i sefydliadau gwirfoddol drwy'r Grant Cefnogi Sefydliadau Gwaith Ieuentid Gwirfoddol, yn ogystal ag amrywiaeth o weithgareddau eraill er mwyn parhau â'n gwaith i ddatblygu argymhellion y Bwrdd Gwaith Ieuentid Interim y bwriedir iddynt sicrhau model cyflawni cynaliadwy ar gyfer gwaith ieuentid yng Nghymru, a gweithredu ar yr argymhellion hynny.

Manylion am y modd y maer MEG Addysg ar gyfer 979293 yn cefnogi Strategaeth Gwaith Ieuentid Genedlaethol Cymru a gwaith y Bwrdd Gweithredu-

Bydd y gyllideb yn parhau i gefnogi'r weledigaeth uchelgeisiol a nodir yn Strategaeth Gwaith Ieuentid Cymru yn ogystal â gwaith Bwrdd Gweithredu'r Strategaeth Gwaith Ieuentid, a benodwyd ym mis Hydref 2022. Mae hyn yn cynnwys gweithgareddau i fynd ar drywydd argymhellion penodol a wnaed gan y

Bwrdd Gwaith Ieuenctid Dros Dro, yn ogystal ag ymgysylltu'n barhaus â'r sector gwaith ieuenctid, rhanddeiliaid a phobl ifanc i lywio'r gwaith hwn.

Dysgu ar gyfer Troseddwyr

Gwybodaeth am y ddarpariaeth gyllidebol yn 979 293 ac unrhyw newidiau i'r ffordd y caiff ei gwario o gymharu â blynyddoedd blaenorol—

Mae Llywodraeth Cymru yn ariannu (o arian a ddarperir gan Lywodraeth y DU i Weinidogion Cymru yn benodol at y diben hen) y ddarpariaeth dysgu a sgiliau a llyfrgelloedd mewn carchardai yng Nghymru drwy Femorandwm Cyd-ddealltwriaeth â Gwasanaeth Carchardai a Phrawf Ei Fawrhydi (HMPPS). Ar hyn o bryd, mae swyddogion yn gweithio ar y Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth nesaf â Gwasanaeth Carchardai a Phrawf EF, a fydd yn cwmpasu'r cyfnod rhwng 2025 a 2035.

Dyrennir cyllideb o £7.328m ar gyfer dysgu ar gyfer troseddwyr yn 2025-26 a disgwylir i £3.738m ychwanegol gael ei drosglwyddo ar gyfer CEF/Sefydliad Troseddwyr Ifanc Parc fel rhan o gyllideb atodol yn ystod y flwyddyn yn ystod 2025-26, sy'n gyson â chyllid ar gyfer 2024-25. O'r cyllid hwn:

- dyrennir £3.328m i dalu costau'r ddarpariaeth dysgu a sgiliau yng ngharchardai sector cyhoeddus de Cymru (CEF Brynbuga/Prescoed, Caerdydd ac Abertawe);
- dyrennir £4m i dalu costau'r ddarpariaeth dysgu yn CEF Berwyn yng ngogledd Cymru;
- dyrennir £3.738m tuag at y ddarpariaeth dysgu a sgiliau yn CEF/Sefydliad Troseddwyr Ifanc Parc yn Ne Cymru.

Addysg bellach, chweched dosbarth a dysgu oedolion yn y gymuned

Manylion dyraniadau cyfawn 979 192 i golegau addysg bellach[gan gynnwys symiau holl elfennau'r dyraniad , hŷ- amser llawn[rhan? amser[lwfans rhan? amser[amddifadedd[teneurwydd y boblogaeth a lwfansau cyfrwng Cymraeg[lwfans cynhaliaeth ac addasiad Addysg Oedolion Cymru«

Manylion unrhyw gyllid wedi'i neilltuo i sefydliadau addysg bellach neu Chweched Dosbarth y tu hwnt i-w grantiau craidd arferol—

Manylion unrhyw gyllid a ddarperir yng nghyllideb 979 293 i sicrhau cydraddoldeb cyflog a neu dalu unrhyw ddyfarniad cyflog i sefydliadau addysg bellach a Chweched Dosbarth[gan gynnwys esboniad ynghylch digonolrwydd y cyllid i dalu unrhyw ddyfarniad cyflog —cyfwerthedd cyflog y cytunwyd arno yn llawn dros gyfnod y gyllideb hon—

Y dyraniad ar gyfer Dysgu Oedolion yn y Gymuned–

Y rhestr lawn o werthoedd rhaglenni ar gyfer 979 03 1 a 979 13 2 a ddefnyddir wrth gyfrifo r cyllid ar gyfer Addysg Bellach a r Chweched Dosbarth–

Rydym yn dyrannu £29.213m ychwanegol i Medr yn 2025-26 er mwyn cefnogi'r canlynol:

- Y cynnydd disgwylidig yn nifer y dysgwyr mewn addysg ôl-16 yn 2025-26.
- Ehangu rhaglen Prentisiaethau Iau.
- Cefnogi'r gwaith o ddatblygu cymorth llesiant ac iechyd meddwl mewn addysg bellach ac addysg uwch ymhellach, er mwyn sicrhau bod dysgwyr yn cael y cymorth gorau posibl i aros mewn addysg.
- Parhad cydraddoldeb cyflog rhwng ysgolion a cholegau, er mwyn cynnal y safonau uchaf ac ansawdd addysgu lle bynnag y mae dysgwyr yn ymgymryd â'u haddysg ôl-16.

Caiff manylion llawn dyraniadau i addysg uwch, colegau addysg bellach, darparwyr prentisiaethau ac awdurdodau lleol ar gyfer dosbarthiadau chwech a dysgu oedolion yn y gymuned eu darparu gan Medr, sydd wedi cymryd cyfrifoldeb am y dyraniadau hyn. Bydd Medr yn gwneud penderfyniadau ynghylch y dyraniadau hyn dros y misoedd nesaf drwy ystyried ei gyllideb gyffredinol, anghenion y gwahanol sectorau y mae'n eu hariannu, ei ddyletswyddau statudol a'i nodau strategol a blaenoriaethau datganedig gweinidogion.

Rydym yn disgwyl i Medr gynllunio ar gyfer costau disgwylidig setliad cyflogau'r flwyddyn nesaf yn y sector Addysg Bellach ac ysgolion o fewn y cynnydd a ddarparwyd.

Mae gwerthoedd rhaglenni ar gyfer blwyddyn academaidd 2023/24 ar gael ar [wefan](#) Llywodraeth Cymru. Mae gwerthoedd rhaglenni ar gyfer blwyddyn academaidd 2024/25 ar gael ar [wefan](#) Medr.

Rydym ar ddeall bod creu Medr yn golygu y bydd manylion pwysig am y gyllideb Addysg yn ei gwneud yn ofynnol i'w benderfyniadau cyllido fod yn destun proses graffu ar wahân. Bydd Medr yn nodi ei ddyraniadau cyllid dangosol dros y misoedd nesaf a bydd modd i'r Pwyllgor graffu arno mewn perthynas â'r penderfyniadau hynny.

Cymorth ariannol i fyfyrwyr addysg uwch ac ôl-16

Manylion dyraniad y Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil[gan gynnwys manylion unrhyw gyllid wedi'i neilltuo[neu gyllid a fwriedir ar gyfer gweithgareddau penodol gan gynnwys iechyd meddwl a llesiant myfyrwyr–

Manylion unrhyw ddyraniad ar gyfer 2023 a fwriadwyd ar gyfer cyflwyno prentisiaethau gradd[ac a fwriedir ei ddefnyddio i recriwtio prentisiaid newydd neu i ddysgu prentisiaid presennol-

Manylion unrhyw gyllid cyfalaf i-w ddarparu i Medr[gan gynnwys unrhyw amodau y bydd Llywodraeth Cymru yn eu gosod arno-

Dyrannwyd 17.2m ychwanegol i gyllideb gyfalaf Medr er mwyn darparu ar gyfer ei ofynion cyfalaf sefydliadol-

Cyfanswm cyllideb refeniw Medr yn 2025-26 yw £804.681m, sy'n cynnwys y cynnydd o £29.213m y cyfeiriwyd ato yn yr adran uchod. Mae'r gyllideb yn adlewyrchu'r £757.3m a drosglwyddwyd i Medr o'r Llinellau Gwariant yn y Gyllideb o fewn y MEG: Darpariaeth Ôl-16, (y Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil), Polisi Addysg Drydyddol a Gweithredu (y Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil gynt) a CCAUC – Gwariant ar Raglenni (y Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil).

Rhagwelwn y bydd Medr yn parhau i ddyrannu tua £5m o'i grant Addysg ar gyfer prentisiaethau gradd. Caiff y swm hwn ei ategu gan £4.111m a ddyrennir o'r gyllideb prentisiaethau (yn y MEG yr Economi, Ynni a Chynllunio). Ceir manylion y dyraniad i Medr ar gyfer prentisiaethau mewn tystiolaeth a ddarparwyd i Bwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig gan y Gweinidog Diwylliant, Sgiliau a Phartneriaeth Gymdeithasol.

Byddwn yn parhau i ddarparu £13m i Medr o'r Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer Seilwaith Addysg er mwyn ariannu ymrwymadau cyfalaf yn y sector Addysg Uwch a'r sector Addysg Bellach. Mae darparwyr Addysg Bellach yn parhau i gymryd rhan yn y Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy ar gyfer raglenni cyfalaf mawr.

Manylion unrhyw gronfeydd hapddigwyddiadau –wrth gefn –heb eu neilltuo o fewn unrhyw un o Linellau Gwariant yn y Gyllideb 2023 sy'n gysylltiedig ag addysg drydyddol[gan gynnwys y Llinellau Gwariant yn y Gyllideb o fewn Camau Gweithredu Cymorth i Ddysgwyr Ôl-3- manylion ynglŷn â sut y caiff y cronfeydd eu defnyddio neu sut y gellir eu defnyddio- a manylion unrhyw ddefnydd a wnaed ohonynt yn ystod 2021 a 2022-

Gwnaethom gyhoeddi ein pecyn o gymorth i fyfyrwyr ar gyfer blwyddyn academaidd 2025/26 ar 4 Rhagfyr. Bydd pecynnau cymorth cynhaliaeth i fyfyrwyr a chymorth i ddysgwyr ôl-raddedig yn cynyddu 1.6% yn unol â chwyddiant CPI rhagamcanol. Rydym yn parhau i gynnig y cymorth costau byw mwyaf hael i israddedigion amser llawn yn y DU, gyda'r lefelau uchaf o gymorth grant nad oes rhaid ei ad-dalu yn cael eu darparu i'r rhai mwyaf anghenus. Bydd y terfyn ffioedd dysgu ar gyfer cyrsiau israddedig amser llawn yn cynyddu i £9,535 o £9,250, yn unol â'r ffi uchaf y gellir ei chodi yn Lloegr.

Rydym wedi cyllidebu £283.3m ar gyfer grantiau cymorth i fyfyrwyr. Mae hyn yn cyfrif am ein model diwygiedig o wariant disgwylid ar grantiau, gan gynnwys y cynnydd arfaethedig mewn trothwyon incwm ar gyfer y Lwfans Cynhaliath Addysg (gweler yr adran ar Gostau byw). Mae'r Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer Grantiau ar gyfer Cymorth i Fyfyrwyr yn seiliedig ar alw, sy'n golygu ei bod hi'n anodd ei ragfynegi ac y bydd yn amrywio yn ôl demograffeg a nifer y myfyrwyr addysg uwch ac addysg bellach.

Darpariaeth addysg ôl-16 arall

Manylion cyllid Cyfrifon Dysgu Personol-

Caiff dyraniadau ar gyfer Cyfrifon Dysgu Personol eu pennu gan Medr fel rhan o'i ddyraniadau cyffredinol ar gyfer addysg bellach rhan-amser.

Manylion y gyllideb Cymraeg mewn Addysg [gan gynnwys unrhyw ddyraniad ar gyfer y Coleg Cymraeg Cenedlaethol-

Mae'r gyllideb drafft yn cynnwys £10.382m a ddyrennir i'r Coleg Cymraeg Cenedlaethol yn 2025-26. Mae'r gyllideb hon bellach yn rhan o gylch gwaith Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid a'r Gymraeg ac mae cyllid wedi'i nodi yn y Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer y Gymraeg o fewn y MEG Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu, yn dilyn newidiadau a wnaed i'r Cabinet yn gynharach eleni. Mae hyn yn cyfateb i gynnydd o £0.494m o gymharu â 2025-25 ac mae'n cael ei ariannu drwy'r Llinell Wariant yn y Gyllideb ar gyfer y Gymraeg ar gyfer 2025-26. Bydd y cyllid ychwanegol hwn yn galluogi'r Coleg i ailddechrau ar y gwaith o ymestyn darpariaeth drwy ehangu ei raglen o grantiau datblygu i golegau addysg bellach a darparwyr prentisiaethau.

Manylion cyllid ar gyfer y Rhaglen Gyfnewid Ryngwladol ar gyfer Dysgu, Taith

Cynhelir cyllideb y Rhaglen Gyfnewid Ryngwladol ar gyfer Dysgu ar gyfer 2025-26 ar yr un lefel â 2024-25, gyda chyfanswm cyllideb o £6.501m.

Y Warant i Bobl Ifanc

Manylion y ddarpariaeth gyllidebol o'r MEG Addysg sy'n cyfrannu at y Warant i Bobl Ifanc a sut mae'n ymwneud â chyllid o MEG yr Economi, Ynni a Chynllunio

Mae'r Warant i Bobl Ifanc yn darparu strwythur ambarél y mae'r holl raglenni i bobl ifanc a ariennir gan Lywodraeth Cymru yn dod oddi tano, gyda'r nod o greu taith gymorth syml i bobl ifanc, ni waeth beth fo'u hamgylchiadau a'u cefndir.

Mae cyllid i gyfrannu at gyflwyno'r Warant i Bobl Ifanc yn 2025-26 ar draws y MEG Addysg a MEG yr Economi, Ynni a Chynllunio (tua £1bn), gan gynnwys y gyllideb sylweddol a ddyrannwyd i Medr. Dylid hefyd nodi bod rhai rhaglenni yn seiliedig

ar alw a'u bod ar gael i bobl o bob oed a bod rhai yn cael eu hariannu dros flynyddoedd academaidd yn hytrach na blynyddoedd ariannol.

Mae Bwrdd Rhaglenni ar lefel swyddogion ar draws Llywodraeth Cymru yn cyfarfod i graffu ar gyfeiriad y polisi sydd mewn grym a dyraniad adnoddau – gan fwydo i fyny i Fwrdd y Cynllun Cyflogadwyedd a Sgiliau, a gan uwchgyfeirio materion at Weinidogion hefyd fel y bo'n briodol. Mae Grŵp Cynghori Rhanddeiliaid allanol hefyd yn rhan o'r broses graffu a chynghori, ochr yn ochr â Bwrdd Cynghori ar y Warant i Bobl Ifanc.

Cyllid cyfalaf ar gyfer seilwaith ysgolion a cholegau

Gwybodaeth am y ddarpariaeth gyllidebol ar gyfer y rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy a chynnydd y rhaglen hyd yma[gan gynnwys gwariant a nifer y prosiectau a gwblhawyd a gymeradwywyd hyd yn hyn o dan Fand B–

Dechreuodd ail gam buddsoddi (Band B) y Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy ym mis Ebrill 2019 ac roedd yn cynnwys ffrydiau cyllid grant cyfalaf a refeniw gydag ymrwymiad i fuddsoddi £2.3bn (£1.8bn o gyfalaf a £0.5bn o refeniw) sydd wedi cyflwyno 129 o brosiectau.

Gan adeiladu ar y buddsoddiad hwn, yn ddiweddar cymeradwyais gynlluniau buddsoddi 9 mlynedd newydd a gyflwynwyd gan awdurdodau lleol sy'n nodi buddsoddiad posibl pellach gwerth £4.5bn (yn 2024) mewn ysgolion newydd ac ysgolion wedi'u hadnewyddu ledled Cymru ynghyd â £0.8bn mewn colegau.

Cadarnhad bod Band A bellach wedi'i gwblhau a'r gwariant terfynol a nifer y prosiectau–

Mae Band A bellach wedi'i gwblhau ac mae pob un o'r 22 o ardaloedd awdurdod lleol a'r 10 coleg wedi cael budd o'r rhaglen buddsoddi mewn seilwaith fawr hon. Buddsoddwyd cyfanswm o £1.4bn drwy Fand A, gyda £0.72bn yn cael ei ddarparu gan Lywodraeth Cymru, sydd wedi cefnogi'r gwaith o ailadeiladu ac adnewyddu 170 o ysgolion a cholegau.

Asesiad wedi i ddiweddarau o oblygiadau costau byw[er enghraifft prisiau ynni ac adeiladu] ar gyfer y rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy[gan gynnwys unrhyw effaith ar gynnydd a chostau prosiectau–

Mae'r cynnydd yng nghyllideb y Rhaglen o gymharu â 2022-23 wedi helpu i liniaru effaith chwyddiant, gan ei gwneud yn bosibl i brosiectau sy'n mynd rhagddynt i barhau i wneud cynnydd. Fodd bynnag, mae effeithiau tymor canolig a hirdymor chwyddiant wedi llesteirio'r uchelgais i gyflymu'r broses o adeiladu ysgolion a cholegau newydd. Wrth i chwyddiant barhau'n gymharol uchel, mae costau adeiladu uwch yn golygu bod yr ystad addysg yng Nghymru yn adeiladu ac yn adnewyddu llai o ysgolion a cholegau am yr un lefel o gyllid.

Mae'r Rhaglen yn darparu amgylcheddau dysgu carbon sero net modern sy'n addas at y diben sy'n fwy effeithlon o ran ynni na'r cyfleusterau y maent wedi'u disodli. Mae hyn yn helpu ysgolion a cholegau gyda'u costau ynni yn ogystal â lleihau allyriadau carbon.

Er mwyn cefnogi'r ystad addysg ehangach yng Nghymru, mae swyddogion ar fin cwblhau Arolwg Carbon a Chyflwr Adeiladau Elfennol arloesol o bob ysgol a choleg. Bydd hyn yn rhoi Map Trywydd Carbon Sero Net i awdurdodau lleol a sefydliadau addysg bellach ar gyfer pob adeilad ysgol a choleg. Bwriedir i'r broses o roi'r Map Trywydd ar waith gael ei hintegreiddio yn rhaglenni cadw a chynnal asedau cyfalaf ysgolion a cholegau. Dros amser, bydd hyn yn cyfrannu at adeiladau mwy thermol-effeithlon sy'n defnyddio llai o ynni, gan leihau costau cyfleustodau i ysgolion a cholegau.

Goblygiadau ariannol polisiau sero net carbon Llywodraeth Cymru a sut mae hyn yn effeithio ar MEG Addysg drafft 9,7,9 2,3

Mewn ymateb i ymrwymiad Llywodraeth Cymru o ran datgarboneiddio, mae'n ofynnol i bob prosiect a gyflwynir drwy'r rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy fod yn garbon sero net ar waith yn ogystal â sicrhau'r gwerth uchaf posibl ar gyfer carbon ymgorfforedig drwy'r deunyddiau a'r broses adeiladu ei hun.

Mae profiad a enillwyd drwy brosiectau carbon sero net a gynhaliwyd hyd yma yn nodi bod angen tua 12.5% ar ben y gost adeiladu er mwyn cyflawni ymrwymiad Llywodraeth Cymru i ddatgarboneiddio.

Gan gydnabod y pwysau a wynebier gan awdurdodau lleol a sefydliadau addysg bellach, mae'r Rhaglen yn talu'r gost 'ychwanegol-dros' hon i gyd. Fel arfer, mae hyn yn cynyddu cyfraniad Llywodraeth Cymru o 65% i 69%.

Bydd y cynnydd arfaethedig mewn cyfalaf o 8.1% yng nghyllideb ddrafft 2025-26 yn helpu i liniaru effaith rhoi safonau carbon sero net ar waith ym mhob rhan o'r Rhaglen.

Cyllid cyfalaf ar gyfer gofal plant

Gwybodaeth am gyllid cyfalaf o'r MEG Addysg ar gyfer y rhaglen Cynnig Gofal Plant a Dechrau'n Deg ac unrhyw ddyraniadau at ddibenion yr ymrwymiad i gyflwyno gofal plant Dechrau'n Deg i bob plentyn dyfnewydd oed

Mae gan Raglen Cyfalaf Gofal Plant a'r Blynnyddoedd Cynnar ddyraniad cyllidebol drafft o £25m yn 2025-26 a bydd yn parhau i gael ei ariannu o'r MEG Addysg. Bydd y rhaglen yn parhau i gefnogi Dechrau'n Deg a'r Cynnig Gofal Plant ac yn anelu at wella a datblygu darpariaethau gofal plant newydd a'r rhai sy'n bodoli eisoes ledled Cymru, gan roi pwyslais penodol ar gryfhau darpariaeth cyfrwng Cymraeg.

Caiff y gyllideb ei rhannu'n ddwy ffrwd gyllido benodol: cyllid grantiau bach a chyllid cyfalaf mawr. Bydd gwerth £10m o gyllid grantiau bach ar gael i bob darparwr gofal plant a chwarae sydd wedi'i gofrestru ag AGC. Caiff yr elfen grantiau bach ei defnyddio i ariannu gwaith a chyfarpar gwerth hyd at £20,000.

Bydd dyraniad cyllidebol o £15m ar gael i brosiectau cyfalaf mawr ar gyfer cynigion dros £20,000. Bydd hyn yn cefnogi prosiectau, yn amrywio o waith adnewyddu bach i godi estyniadau ac adeiladau ar gyfer darpariaeth gofal plant.

Cyllid cyfalaf ar gyfer y fenter Ysgolion Bro

Gwybodaeth am drefniadau ar gyfer cyllid sydd â r nod o gynyddu natur ystadau a ddysg sy'n canolbwyntio ar y gymuned ac addasu sae oedd i gael eu defnyddio gan y gymuned—

Gan adeiladu ar fuddsoddiad gwerth £60m ar gyfer Ysgolion Bro dros y tair blynedd diwethaf (rhwng 2022-23 a 2024-25), mae £20 miliwn o gyllid cyfalaf ychwanegol wedi'i ddyrannu yng nghyllideb ddrafft 2025-26 er mwyn parhau i gefnogi gwaith sy'n ehangu mynediad i gyfleusterau addysg, gan ddod â manteision i'r cymunedau a wasanaethir ganddynt.

3. Crynodeb

Cyflwynir Cyllideb Ddrafft y MEG Addysg ar gyfer 2025-26 i'r Pwyllgor i'w hystyried.

Lynne Neagle AS

Ysgrifennydd y Cabinet dros Addysg

Vikki Howells AS

Y Gweinidog Addysg Bellach ac Uwch

4. Atodiadau

ATODIAD A – Dadansoddiad o'r MEG Addysg yn ôl Camau Gweithredu a Llinellau Gwariant yn y Cyllideb ar gyfer 2023-24, 2024-25 a 2025-26

Adnodd

Camau Gweithredu	Disgrifiad o'r Llinell Wariant yn y Gyllideb	2023-24	2024-25			2025-26							
		Alldro Terfynol	Cyllideb Derfynol (Medi 2024)	Y Gyllideb Atodol Gyntaf (Hydref 2024)	Alldro a Ragwelir (C6)	Cyllideb Derfynol 2024-25 a Ailddatganwyd ym mis Medi 2024	Newidiadau i'r llinell sylfaen	Llinell Sylfaen Ddiwygiedig	Prif Grŵp Gwariant i Brif Grwpiau Gwariant	Trosglwyddiadau o fewn Prif Grŵp Gwariant	Dyraniadau o Gronfeydd Wrth Gefn	Trosglwyddiadau i Gronfeydd wrth Gefn	Cyllideb Ddrafft (Rhagfyr 2024)
£000oedd													
Cwricwlwm	Cwricwlwm ac Asesu	35,410	14,512	14,492	15,008	14,512	10	14,522	0	1,730	7,500	0	23,752
Cyfanswm Cwricwlwm		35,410	14,512	14,492	15,008	14,512	10	14,522	0	1,730	7,500	0	23,752
Addysgu ac Arweinyddiaeth	Datblygu a Chefnogi Athrawon	72,488	30,128	30,363	31,258	30,128	17	30,145	0	4,089	0	0	34,234
	Datblygu a Chefnogi Athrawon – Heb fod yn Arian Parod	638	400	522	522	400	0	400	0	0	281	0	681
Cyfanswm Addysgu ac Arweinyddiaeth		73,126	30,528	30,885	31,780	30,528	17	30,545	0	4,089	281	0	34,915
Cymorth ALI Addysg Cyn-16	Diwygio Addysg (Grant Addysg Awdurdodau Lleol)	0	58,956	58,956	58,956	58,956	0	58,956	0	-4,195	12,500	0	67,261
	Safonau Ysgolion (Grant Addysg Awdurdodau Lleol)	0	159,885	159,885	159,885	159,885	0	159,885	0	0	7,804	0	167,689

		2023-24	2024-25			2025-26							
Camau Gweithredu	Disgrifiad o'r Llinell Wariant yn y Gyllideb	Alldro Terfynol	Cyllideb Derfynol (Medi 2024)	Y Gyllideb Atodol Gyntaf (Hydref 2024)	Aldro a Ragwelir (C6)	Cyllideb Derfynol 2024-25 a Ailddatganwyd ym mis Medi 2024	Newidiadau i'r llinell sylfaen	Llinell Sylfaen Ddiwygiedig	Prif Grŵp Gwariant i Brif Grwpiau Gwariant	Trosglwyddiadau o fewn Prif Grŵp Gwariant	Dyraniadau o Gronfeydd Wrth Gefn	Trosglwyddiadau i Gronfeydd wrth Gefn	Cyllideb Ddrafft (Rhagfyr 2024)
	Tegwch mewn Addysg (Grant Addysg Awdurdodau Lleol)	0	150,250	150,250	150,250	150,250	0	150,250	0	0	6,000	0	156,250
	Cymraeg 2050 (Grant Addysg Awdurdodau Lleol)	0	9,700	9,880	9,880	9,700	0	9,700	0	-1,100	0	0	8,600
Cyfanswm Cymorth ALI Addysg Cyn-16		0	378,791	378,971	378,971	378,791	0	378,791	0	-5,295	26,304	0	399,800
Cymwysterau	Cymwysterau Cymru	9,890	10,007	9,971	9,971	10,007	149	10,156	0	0	235	0	10,391
	Cymwysterau Cymru – Heb fod yn Arian Parod	349	250	345	345	250	0	250	0	0	95	0	345
Cyfanswm Cymwysterau		10,239	10,257	10,316	10,316	10,257	149	10,406	0	0	330	0	10,736
Addysg Drydyddol (Addysg Ôl-16 gynt)	Darpariaeth Ôl-16 (Y Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil)	579,955	565,885	186,501	186,535	565,885	0	565,885	-50	-565,835	0	0	0
	Y Rhaglen Gyfnwid Ryngwladol ar gyfer Dysgu	10,714	6,500	6,500	6,500	6,500	1	6,501	0	0	0	0	6,501
	Polisi Addysg Drydyddol a Gweithredu	3,937	6,000	1,174	1,174	6,000	44	6,044	0	-3,907	1,500	0	3,637

		2023-24	2024-25			2025-26							
Camau Gweithredu	Disgrifiad o'r Llinell Wariant yn y Gyllideb	Alldro Terfynol	Cyllideb Derfynol (Medi 2024)	Y Gyllideb Atodol Gyntaf (Hydref 2024)	Alldro a Ragwelir (C6)	Cyllideb Derfynol 2024-25 a Ailddatganwyd ym mis Medi 2024	Newidiadau i'r llinell sylfaen	Llinell Sylfaen Ddiwygiedig	Prif Grŵp Gwariant i Brif Grwpiau Gwariant	Trosglwyddiadau o fewn Prif Grŵp Gwariant	Dyraniadau o Gronfeydd Wrth Gefn	Trosglwyddiadau i Gronfeydd wrth Gefn	Cyllideb Ddrafft (Rhagfyr 2024)
£000oedd													
	Polisi Addysg Drydyddol a Gweithredu – Heb fod yn Arian Parod	445	728	0	0	728	0	728	0	0		-728	0
	Medr – Gwariant ar Raglenni	0	0	520,856	520,856	0	18,170	18,170	0	757,298	29,213	0	804,681
	Medr – Gwariant ar Raglenni – Heb fod yn Arian Parod	0	0	728	728	0	0	0	0	0	437	0	437
Cyfanswm Addysg Drydyddol		595,051	579,113	715,759	715,793	579,113	18,215	597,328	-50	187,556	31,150	-728	815,256
Addysg Uwch	CCAUC – Gwariant ar Raglenni (Y Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil)	203,477	187,556	69,000	69,000	187,556	0	187,556	0	-187,556	0	0	0
	CCAUC – Gwariant ar Raglenni – Heb fod yn Arian Parod	15	100	100	100	100	0	100	0	0	0	-100	0
Cyfanswm Addysg Uwch		203,492	187,656	69,100	69,100	187,656	0	187,656	0	-187,556	0	-100	0
Safonau Addysg	Y Grant Gwella Ysgolion	165,570	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Codi Safonau Ysgolion	-14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Cymorth Safonau Ysgolion	2,744	3,126	3,186	3,282	3,126	17	3,143	0	0	0	0	3,143
Cyfanswm Safonau Addysg		168,300	3,126	3,186	3,282	3,126	17	3,143	0	0	0	0	3,143

		2023-24	2024-25			2025-26							
Camau Gweithredu	Disgrifiad o'r Llinell Wariant yn y Gyllideb	Alldro Terfynol	Cyllideb Derfynol (Medi 2024)	Y Gyllideb Atodol Gyntaf (Hydref 2024)	Alldro a Ragwelir (C6)	Cyllideb Derfynol 2024-25 a Ailddatganwyd ym mis Medi 2024	Newidiadau i'r llinell sylfaen	Llinell Sylfaen Ddiwygiedig	Prif Grŵp Gwariant i Brif Grwpiau Gwariant	Trosglwyddiadau o fewn Prif Grŵp Gwariant	Dyraniadau o Gronfeydd Wrth Gefn	Trosglwyddiadau i Gronfeydd wrth Gefn	Cyllideb Ddrafft (Rhagfyr 2024)
£000oedd													
Mynd i'r Afael â Rhwystrau i Gyrhaeddiad	Mynd i'r Afael â Rhwystrau i Gyrhaeddiad	141,957	13,885	13,885	14,052	13,885	6	13,891	0	0	0	0	13,891
Cyfanswm Mynd i'r Afael â Rhwystrau i Gyrhaeddiad		141,957	13,885	13,885	14,052	13,885	6	13,891	0	0	0	0	13,891
Systemau TGCh a Rheoli Gwybodaeth	Cefnogi Dysgu Digidol mewn Addysg	3,734	3,929	3,929	4,279	3,929	45	3,974	0	0	1,625	0	5,599
	Cefnogi Dysgu Digidol mewn Addysg – Heb fod yn Arian Parod	2,487	2,488	2,488	2,488	2,488	0	2,488	0	0	2,242	0	4,730
Cyfanswm Systemau TGCh a Rheoli Gwybodaeth		6,221	6,417	6,417	6,767	6,417	45	6,462	0	0	3,867	0	10,329
Llesiant plant a phobl ifanc	Anghenion Dysgu Ychwanegol	24,315	3,591	2,621	2,621	3,591	6	3,597	0	0	2,000	0	5,597
	Bwyd a Maeth mewn Ysgolion	72,042	101,415	101,415	101,505	101,415	0	101,415	0	0	1,000	0	102,415
	Lleoliadau Arbenigol Ôl-16	15,921	13,881	13,881	16,881	13,881	4	13,885	0	0	6,000	0	19,885
	Dull Ysgol Gyfan o Ymdrin â Llesiant	3,950	1,850	1,850	1,850	1,850	6	1,856	0	0	0	0	1,856
	Grwpiau Agored i Niwed	485	920	920	1,044	920	3	923	0	0	0	0	923
Cyfanswm Llesiant plant a phobl ifanc		116,713	121,657	120,687	123,901	121,657	19	121,676	0	0	9,000	0	130,676
Cymorth dysgwyr Ôl-16	Grantiau Cymorth i Fyfyrrwyr	298,584	282,362	282,362	283,972	282,362	0	282,362	0	0	900	0	283,262

		2023-24	2024-25			2025-26							
Camau Gweithredu	Disgrifiad o'r Llinell Wariant yn y Gyllideb	Aldro Terfynol	Cyllideb Derfynol (Medi 2024)	Y Gyllideb Atodol Gyntaf (Hydref 2024)	Aldro a Ragwelir (C6)	Cyllideb Derfynol 2024-25 a Ailddatganwyd ym mis Medi 2024	Newidiadau i'r llinell sylfaen	Llinell Sylfaen Ddiwygiedig	Prif Grŵp Gwariant i Brif Grwpiau Gwariant	Trosglwyddiadau o fewn Prif Grŵp Gwariant	Dyraniadau o Gronfeydd Wrth Gefn	Trosglwyddiadau i Gronfeydd wrth Gefn	Cyllideb Ddrafft (Rhagfyr 2024)
	Gweinyddu Cymorth i Fyfyrrwyr	20,310	18,143	18,143	20,831	18,143	4	18,147	0	0	0	0	18,147
	Darpariaeth Gyllidebol Adnoddau Benthyciadau i Fyfyrrwyr – Heb fod yn Arian Parod	-229,112	514,341	276,772	276,772	514,341	-237,569	276,772	0	0	0	-15,647	261,125
Cyfanswm Cymorth Dysgwyr Ôl-16		89,782	814,846	577,277	581,575	814,846	-237,565	577,281	0	0	900	-15,647	562,534
Ymgysylltu â Disgyblion	Trechu Dadrithiad	5,009	3,705	3,681	3,283	3,705	3	3,708	0	0	0	0	3,708
	Ysgolion Bro	7,531	375	375	467	375	1	376	0	0	0	0	376
Cyfanswm Ymgysylltu â Disgyblion		12,540	4,080	4,056	3,750	4,080	4	4,084	0	0	0	0	4,084
Ymgysylltu â Phobl Ifanc a Chyflogaeth	Dysgu ar gyfer Troseddwyd	11,041	7,328	11,066	11,066	7,328	0	7,328	0	0	0	0	7,328
	Ymgysylltu â Phobl Ifanc a Chyflogaeth	13,843	11,376	15,076	15,076	11,376	1	11,377	0	0	0	0	11,377
Cyfanswm Ymgysylltu â Phobl Ifanc a Chyflogaeth		24,884	18,704	26,142	26,142	18,704	1	18,705	0	0	0	0	18,705
Cymorth Cyflawni	Cyfathrebu ym maes Addysg	437	413	413	-63	413	0	413	0	0	0	0	413
	Rhaglen Addysg Ryngwladol	525	524	524	524	524	0	524	0	-524	0	0	0
Cyfanswm Darparu Cymorth		962	937	937	461	937	0	937	0	-524	0	0	413
Cymraeg mewn Addysg	Cymraeg mewn Addysg	19,238	6,511	6,424	6,865	6,511	7	6,518	0	0	19	0	6,537
	Cymraeg mewn	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

		2023-24	2024-25			2025-26							
Camau Gweithredu	Disgrifiad o'r Llinell Wariant yn y Gyllideb	Alldro Terfynol	Cyllideb Derfynol (Medi 2024)	Y Gyllideb Atodol Gyntaf (Hydref 2024)	Alldro a Ragwelir (C6)	Cyllideb Derfynol 2024-25 a Ailddatganwyd ym mis Medi 2024	Newidiadau i'r llinell sylfaen	Llinell Sylfaen Ddiwygiedig	Prif Grŵp Gwariant i Brif Grwpiau Gwariant	Trosglwyddiadau o fewn Prif Grŵp Gwariant	Dyraniadau o Gronfeydd Wrth Gefn	Trosglwyddiadau i Gronfeydd wrth Gefn	Cyllideb Ddrafft (Rhagfyr 2024)
	Addysg – Heb fod yn Arian Parod												
Cyfanswm Cymraeg mewn Addysg		19,242	6,511	6,424	6,865	6,511	7	6,518	0	0	19	0	6,537
Ystadau a Darpariaethau TG	Seilwaith Addysg	11,656	8,900	8,900	9,724	8,900	3	8,903	0	0	6,858	0	15,761
Cyfanswm Ystadau a Darpariaethau TG		11,656	8,900	8,900	9,724	8,900	3	8,903	0	0	6,858	0	15,761
Estyn	Estyn – Gwariant ar Raglenni	16,175	15,893	15,817	15,849	15,893	168	16,061	0	0	406	0	16,467
	Estyn – Gwariant ar Raglenni – Heb fod yn Arian Parod	234	200	276	276	200	0	200	0	0	76	0	276
Cyfanswm Estyn		16,409	16,093	16,093	16,125	16,093	168	16,261	0	0	482	0	16,743
Cyfanswm Adnoddau Cyllidol		1,750,924	1,697,506	1,722,296	1,732,381	1,697,506	18,665	1,716,171	-50	0	83,560	0	1,799,681
Cyfanswm Adnoddau Anghyllidol		-224,940	518,507	281,231	281,231	518,507	-237,569	280,938	0	0	3,131	-16,475	267,594
ADDYSG – CYFANSWM Y GYLLIDEB ADNODDAU		1,525,984	2,216,013	2,003,527	2,013,612	2,216,013	-218,904	1,997,109	-50	0	86,691	-16,475	2,067,275

Cyfalaf

Camau Gweithredu	Disgrifiad o'r Llinell Wariant yn y Gyllideb	2023-24	2024-25			2025-26						
		Alldro Terfynol	Cyllideb Derfynol (Medi 2024)	Y Gyllideb Atodol Gyntaf (Hydref 2024)	Alldro a Ragwelir (C6)	Cyllideb Derfynol 2024-25 a Ailddatganwyd ym mis Medi 2024	Newidiadau i'r llinell sylfaen	Llinell Sylfaen Ddiwygiedig	Trosglwyddiadau o fewn Prif Grŵp Gwariant	Dyraniadau o Gronfeydd Wrth Gefn	Trosglwyddiadau i Gronfeydd wrth Gefn	Cyllideb Ddrafft (Rhagfyr 2024)
£000oedd												
Ystadau a Darpariaethau TG	Seilwaith Addysg	322,992	343,400	341,827	349,107	343,400	0	343,400	0	27,600	0	371,000
Cyfanswm Ystadau a Darpariaethau TG		322,992	343,400	341,827	349,107	343,400	0	343,400	0	27,600	0	371,000
Cymorth Dysgwyr Ôl-16	Gweinyddu Cymorth i Fyfirwyr	5,137	2,500	2,500	5,278	2,500	0	2,500	0	0	0	2,500
Cyfanswm Cymorth Dysgwyr Ôl-16		5,137	2,500	2,500	5,278	2,500	0	2,500	0	0	0	2,500
Addysg Uwch	CCAUC – Gwariant ar Raglenni	3,438	100	100	0	100	0	100	-100	0	0	0
Cyfanswm Addysg Uwch		3,438	100	100	0	100	0	100	-100	0	0	0
Addysg Drydyddol	Medr – Gwariant ar Raglenni	0	0	1,200	1,200	0	0	0	100	400	0	500
	Diwygio Addysg a Hyfforddiant Ôl-orfodol	1,884	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cyfanswm Addysg Drydyddol		1,884	0	1,200	1,200	0	0	0	100	400	0	500
Cymwysterau	Cymwysterau Cymru	249	250	250	250	250	0	250	0	0	0	250

		2023-24	2024-25			2025-26						
Camau Gweithredu	Disgrifiad o'r Llinell Wariant yn y Gyllideb	Alldro Terfynol	Cyllideb Derfynol (Medi 2024)	Y Gyllideb Atodol Gyntaf (Hydref 2024)	Alldro a Ragwelir (C6)	Cyllideb Derfynol 2024-25 a Ailddatganwyd ym mis Medi 2024	Newidiadau i'r llinell sylfaen	Llinell Sylfaen Ddiwygiedig	Trosglwyddiadau o fewn Prif Grŵp Gwariant	Dyraniadau o Gronfeydd Wrth Gefn	Trosglwyddiadau i Gronfeydd wrth Gefn	Cyllideb Ddrafft (Rhagfyr 2024)
Cyfanswm Cymwysterau		249	250	250	250	250	0	250	0	0	0	250
Addysgu ac Arweinyddiaeth	Datblygu a Chefnogi Athrawon	205	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cyfanswm Addysgu ac Arweinyddiaeth		205	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cymraeg mewn Addysg	Cymraeg mewn Addysg	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cyfanswm Cymraeg mewn Addysg		13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Estyn	Estyn – Gwariant ar Raglenni	174	250	250	250	250	0	250	0	0	0	250
Cyfanswm Estyn		174	250	250	250	250	0	250	0	0	0	250
ADDYSG – CYFANSWM Y GYLLIDEB CYFALAF CYFFREDINOL		334,092	346,500	346,127	356,085	346,500	0	346,500	0	28,000	0	374,500
Ystadau a Darpariaethau TG	Seilwaith Addysg – Trafodiadau Ariannol	20,438	2,788	2,032	2,032	2,788	-2,788	0	0	0	0	0
	Seilwaith Addysg – Ad-daliadau	-672	-686	-1,686	-1,686	-686	686	0	0	0	-1,701	-1,701
Cyfanswm Ystadau a Darpariaethau TG		19,766	2,102	346	346	2,102	-2,102	0	0	0	-1,701	-1,701
ADDYSG – CYFANSWM Y GYLLIDEB CYFALAF TRAFODIADAU ARIANNOL		19,766	2,102	346	346	2,102	-2,102	0	0	0	-1,701	-1,701
ADDYSG – CYFANSWM Y GYLLIDEB CYFALAF		353,858	348,602	346,473	356,431	348,602	-2,102	346,500	0	28,000	-1,701	372,799

Gwariant a Reolir yn Flynyddol

Camau Gweithredu	Disgrifiad o'r Llinell Wariant yn y Gyllideb	2023-24	2024-25			2025-26		
		Alldro Terfynol	Cyllideb Derfynol (Medi 2024)	Y Gyllideb Atodol Gyntaf (Hydref 2024)	Alldro a Ragwelir (Cyfnod 6)	Cyllideb Derfynol 2024-25 a Ailddatganwyd ym mis Medi 2024	Newidiadau	Cyllideb Ddrafft (Rhagfyr 2024)
£000oedd								
Ystadau a Darpariaethau TG	Seilwaith Addysg – AME	-46	0	0	0	0	0	0
Cyfanswm Ystadau a Darpariaethau TG		-46	0	0	0	0	0	0
Benthyciadau i Fyfirwyr – AME	Benthyciadau i Fyfirwyr – AME – Adnoddau	-206,676	6,584	-105,079	-105,079	6,584	-107,426	-100,842
Cyfanswm Cymorth Dysgwyr Ôl-16		-206,676	6,584	-105,079	-105,079	6,584	-107,426	-100,842
ADDYSG – CYFANSWM AME Y GYLLIDEB ADNODDAU		-206,722	6,584	-105,079	-105,079	6,584	-107,426	-100,842
Benthyciadau i Fyfirwyr – AME	Benthyciadau i Fyfirwyr – AME – Cyfalaf	1,349,500	1,285,227	1,519,101	1,503,817	1,285,227	67,936	1,353,163
Cyfanswm Cymorth Dysgwyr Ôl-16		1,349,500	1,285,227	1,519,101	1,503,817	1,285,227	67,936	1,353,163
ADDYSG – CYFANSWM AME Y GYLLIDEB CYFALAF		1,349,500	1,285,227	1,519,101	1,503,817	1,285,227	67,936	1,353,163
ADDYSG – CYFANSWM AME Y GYLLIDEB		1,142,778	1,291,811	1,414,022	1,398,738	1,291,811	-39,490	1,252,321

Atodiad B – Dyraniadau refeniw'r MEG Addysg ar gyfer 2025-26

MEG Addysg: Newidiadau i'r Gyllideb Refeniw	Llinell Wariant yn y Gyllideb	2025-26 £000oedd
Dyraniadau Refeniw Cylchol o Gronfeydd Wrth Gefn:		
Dyraniadau Ychwanegol		
Cyrhaeddiad – Llythrennedd a Rhifedd	Cwricwlwm ac Asesu	7,500
	Diwygio Addysg (Grant Addysg Awdurdodau Lleol)	2,500
Gweithredu a chyflwyno ADY	Diwygio Addysg (Grant Addysg Awdurdodau Lleol)	10,000
	Anghenion Dysgu Ychwanegol	2,000
Lleoliadau Arbenigol Ôl-16 (£3.7m anghylchol ychwanegol)	Lleoliadau Arbenigol Ôl-16	2,329
Safonau Ysgolion	Safonau Ysgolion (Grant Addysg Awdurdodau Lleol)	7,804
Presenoldeb mewn ysgolion – Swyddogion Ymgysylltu â Theuluoedd, Ysgolion Bro a chyfoethogi ac ymgysylltu, SHEP	Tegwch mewn Addysg (Grant Addysg Awdurdodau Lleol)	6,000
	Bwyd a Maeth mewn Ysgolion	1,000
Presenoldeb a Chyfranogiad – Rhaglen Seren a chyfranogi mewn Addysg Drydyddol a datblygu polisi diwygio gan gynnwys ymateb i'r Adolygiad o Gymwysterau Galwedigaethol, yr Adroddiad Pontio i Fyd Gwaith a'r Adolygiad o AGA mewn Addysg Bellach	Polisi Addysg Drydyddol a Gweithredu	1,500
Cynnydd disgwylidig yn nifer y dysgwyr ôl-16 a chyllid wrth gefn ar gyfer blwyddyn academiaidd 24/25	Medr – Gwariant ar Raglenni	11,882
Presenoldeb a Chyfranogiad (Ôl-16) – Cymorth iechyd meddwl ychwanegol mewn AB ac AU	Medr – Gwariant ar Raglenni	2,000
Presenoldeb a Chyfranogiad (Ôl-16) – y Lwfans Cynhaliath Addysg (cynnydd yn y trothwy incwm aelwydydd). (Cyfanswm y gost £2.9m gyda £2m a ariennir o fewn y Llinell Wariant yn y Gyllideb)	Grantiau Cymorth i Fyfyrrwyr	900
Llwyfan cenedlaethol Hwb	Cefnogi Dysgu Digidol mewn Addysg	1,325
Cyfanswm Dyraniadau Ychwanegol		56,740
Cyflog y Sector Cyhoeddus		
Cymwysterau Cymru	Cymwysterau Cymru	235
SABau ac Adrannau Chweched Dosbarth mewn Ysgolion (dyfarniad cyflog 2024/25)	Medr – Gwariant ar Raglenni	3,031
SABau ac Adrannau Chweched Dosbarth	Medr – Gwariant ar Raglenni	12,000
Medr	Medr – Gwariant ar Raglenni	300
Rhaglen Hwb	Cefnogi Dysgu Digidol mewn Addysg	300
Adnodd	Cymraeg mewn Addysg	19
Estyn	Estyn – Gwariant ar Raglenni	406
Cyfanswm Dyraniadau Cyflog		16,291
Cyfanswm y Dyraniadau Refeniw Cylchol o Gronfeydd Wrth Gefn		73,031

Dyraniadau Refeniw Anghylchol o Gronfeydd Wrth Gefn:		
Dyraniadau		
Lleoliadau Arbenigol Ôl-16 (effaith TAW)	Lleoliadau Arbenigol Ôl-16	3,671
Model Buddsoddi Cydfuddiannol	Seilwaith Addysg	6,858
Cyfanswm Refeniw Anghylchol o Gronfeydd Wrth Gefn		10,529
Cyfanswm Trosglwyddiadau Refeniw o Gronfeydd Wrth Gefn		83,560

Atodiad C – Dyraniadau'r Grant Addysg Awdurdodau Lleol 2024-25 yn ôl elfen ac awdurdod lleol

Grant Addysg Awdurdodau Lleol 24-25	Safonau Ysgolion £	Tegwch £	Diwygio £	Cymraeg 2050 £	Cyfanswm £
Ynys Môn	3,450,216	2,247,447	1,472,670	347,736	7,518,069
Gwynedd	5,835,680	3,771,419	2,340,976	658,276	12,606,351
Conwy	5,101,403	4,317,484	2,146,468	387,618	11,952,973
Sir Ddinbych	5,197,274	4,769,096	2,117,071	383,195	12,466,636
Sir y Fflint	7,723,294	5,708,863	2,849,182	398,258	16,679,597
Wrecsam	6,828,796	6,511,459	2,510,571	406,743	16,257,570
Powys	6,066,682	3,963,612	2,384,984	522,175	12,937,453
Ceredigion	3,268,324	2,449,170	1,426,363	380,544	7,524,401
Sir Benfro	6,049,206	4,143,390	2,267,237	407,471	12,867,304
Sir Gaerfyrddin	9,325,701	7,586,147	3,396,786	639,342	20,947,977
Abertawe	12,474,646	12,664,576	4,117,657	602,382	29,859,262
Castell-nedd Port Talbot	7,214,590	7,958,630	2,676,555	443,616	18,293,390
Pen-y-bont ar Ogwr	7,577,401	7,731,418	2,869,781	414,232	18,592,832
Bro Morgannwg	7,704,223	5,528,892	2,765,822	401,531	16,400,468
Rhondda Cynon Taf	12,781,493	11,917,097	4,515,816	693,934	29,908,340
Merthyr Tudful	3,370,580	3,365,300	1,375,192	207,541	8,318,612
Caerffili	9,495,777	9,986,049	3,331,377	516,312	23,329,515
Blaenau Gwent	3,567,851	3,379,571	1,409,291	187,959	8,544,672
Torfaen	4,839,216	4,901,377	1,875,440	301,651	11,917,684
Sir Fynwy	3,715,910	2,566,379	1,583,987	286,551	8,152,827
Casnewydd	9,226,708	9,412,191	3,156,381	497,407	22,292,687
Caerdydd	19,070,043	25,379,051	6,366,387	797,540	51,613,020
Cymru	159,885,014	150,258,616	58,955,996	9,882,017	378,981,643

Atodiad D – Dyraniadau Prydau Ysgol am Ddim i holl blant Ysgolion Cynradd 2024-25 yn ôl awdurdod lleol

Awdurdod Lleol	Dyraniad Grant Prydau Ysgol am Ddim i holl blant Ysgolion Cynradd 2024-25
Ynys Môn	£2,074,683
Gwynedd	£3,450,161
Conwy	£2,928,023
Sir Ddinbych	£2,883,223
Sir y Fflint	£4,679,504
Wrecsam	£4,037,366
Powys	£3,851,231
Ceredigion	£1,985,083
Sir Benfro	£3,848,031
Sir Gaerfyrddin	£5,945,114
Abertawe	£5,938,995
Castell-nedd Port Talbot	£3,662,963
Pen-y-bont ar Ogwr	£4,344,989
Bro Morgannwg	£4,772,305
Rhondda Cynon Taf	£7,681,128
Merthyr Tudful	£2,092,283
Caerffili	£5,373,910
Blaenau Gwent	£1,897,615
Torfaen	£2,626,688
Sir Fynwy	£2,700,288
Casnewydd	£5,329,643
Caerdydd	£10,652,352
Cymru	£92,755,577